

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade nata dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v žiljskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Potujčevanje južnih Slovanov.

Mej tem ko se v državnem zboru bije neprestano boj za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem, ter gre za to, da se v mejah avstrijskih zakonov pribori najprimitivnejša pravica severnim Slovanom, našim bratom Čehom, pravica rabe maternega jezika na vseh postojankah javnega življenja v njih domovini, kakoršno pravico uživajo skoro vsi drugi kulturni narodi na svojih rodni tleh, se prav dosledno in preračunjeno vrši potujčevanje slovanskega juga v monarhiji.

Glede neuspešnosti pogajanj v češkem jezikovnem vprašanju so se izrazili ostro že vsi pošteti listi, in tudi mi smo povedali že svoje mnenje. Danes pa naj temu še dodamo sledeče: komedija, ki se vrši v zadevi rešitve češkega jezikovnega vprašanja od strani naših političnih nasprotnikov, v zvezi s komedijo, katero uganjajo naši nasprotniki na avstrijskem jugu, spominja prav živo na taktiko tatov, ki motijo na enem koncu trga ljudi z raznimi burkami, da morejo tem uspešneje krasti na — drugem koncu.

In res, družba političnih dolgoprstnikov prav pridno vrši svoj posel na avstrijskem jugu ter krepko izkorišča ugodni hip, ki si ga prireja s hrupom na — severu. Oči avstrijske javnosti so obrnjene na sever; okoli „češkega vprašanja“ se suče skoro vsa politična pozornost merodajnih krogov; mej tem pa ti „merodajni krogi“ popolnoma pozabljajo stvari, ki se dogajajo v domovini Jugoslovancev, ki niso nič manj važne za obstanek Avstrije, kot one na severu.

Položaj, ki se vsled zamotanih notranjepolitičnih razmer v državi ustvarja na našem jugu, daje mnogo misliti in so nanj že opetovano in resno opozarjali avstrijske „merodajne kroge“ narodni boritelji našega slovanskega juga. Ali kakor ironijo čujejo vedno jeden in isti odgovor: „najprej zadovoljimo Čeha, potem pridete na vrsto tudi Vi“.

Ali prav tisti krogi ne storijo najmanjšega koraka, da bi zadovoljili Čeha, da bi potem „na vrsto“ prišli mi; marveč čakati morajo Čehi in čakati moramo naravno potem tudi mi. Ali mej tem čakanjem prav živahno dela nasprotna politična propaganda, da bi potujčila naš jug.

Naravnost vznemirljive so vesti, ki jih čitamo v hrvatskih listih o tej propagandi v Hrvatski in Dalmaciji, katera je postala v političnem pogledu druga Češka, in to v očigled italijanski in še bolj nemški irredenti.

V Hrvatski in Slavoniji je zavzela nemščina oholo prepotentno stališče, kar je dovedlo zlasti v Slavoniji nekatere hrvatske rodoljube do odločne protibrambe s tem, da so ustanovili v Osijeku hrvatski dnevnik „Narodna Obrana“. Vse javno in družinsko življenje je tu okuženo po nemštvu, v hrvatski zvonečih društvih se nahaja več nemških nego hrvatskih listov, in nemški hujskajoči časopisi prihajajo celo v rodbine takih mož, ki se odlikujejo v hrvatski narodni borbi. Po pravici poudarjajo prvi hrvatski listi, da, ako se hrvatski narod kmalu ne zavé svojega narodnega ponosa, bode prepozen vsak boj proti vse poplavljajočemu nemštvu. Znane so težnje italijanke irredente v Dalmaciji; znano je prizadevanje italijanskih političnih krogov za priklapljenje te dežele k Italiji; vse to so nam pojasnili zlasti dogodki zadnjih časov, ki so

priča resnične nevarnosti, katera preti hrvatski Dalmaciji s potujčevanjem.

To nevarnost je prav živo naslikal odličen dalmatinski Hrvat v zagrebškem „Obzoru“, ki pravi mej drugim:

„Govorilo se je, da s prihodom novega namestnika se izvršijo korenite spremembe ne samo v osehah, marveč tudi v zistemu. Listi so poročali, da odstopijo vsi glavni uradniki pri deželni upravi ter da se nadomesté z Dalmatinci Hrvati.“

Od starega namestništva sta zares odstopila dolgoletni namestnik David in podnamestnik dosluženi Pavić, a imeli bi odstopiti tudi mnogi, mnogi drugi... toda o obljubljeni spremembi osebja in zistema ni ne duha ne sluha. Na čelu cele Dalmacije stoji baron Handel — pristen Nemec. Na čelu sodstva je Gertscher — Nemec; na čelu financ Hočevar — ponemčen Slovenec, na čelu šolstva Zavadlaj, Slovenec, ki pa je nemški pionir (? Ur.); na čelu pošt in brzojavov Pattay — zopet Nemec. In tako sestavljajo vso oblast v Dalmaciji ljudje, katerih nijeden se ni rodil v Dalmaciji in katerih nijeden (?) ne čuti z narodom.

V deželnem zboru je namestnik nastopil s samimi obljubami za gospodarski preporod Dalmacije; ta „preporod“ se zares kaže, ali le v prilog tujcem, Nemcem. Baron Handel je odsvetoval Hrvatom pečati se s politiko, dopušča pa, da delajo najživahnejšo politično propagando Nemci in Italijani na škodo hrvatskemu narodu.

In tako je baron Handel v Dalmaciji vpeljal isto politiko, katero je v tej deželi od nekdaj vodila Avstrija: *divide et impera*. Na jedni strani vse obljubiti, a na drugi ničesar izpolniti. Pred njegovimi očmi pobija zadrška fakinaža na javni cesti odlične Hrvate in pred njegovimi očmi razvija nemška politična propaganda najživahnejšo delavnost.

Najslabše pa je v jezikovnem pogledu. Nemščina se šopiri po uradih. Sodnijam se nalaga, da sestavljajo statistična izveštja v nemškem jeziku. Našel se je sodnik, ki je skupaj s svojimi pristavi odbil zahtevo po izveščanju v nemškem jeziku. Ali kaj se je zgodilo? Pristavi so dobili ukor, a sodniku se je zagrozilo z ostro kaznijo. V sodnijsko službo jemlje najrajše ljudi, ki so zmožni nemškega jezika, osobito ako so rojeni Nemci itd. itd. itd.

Pri takih odnošajih si nikdo ne more misliti družega, nego da hočejo slovanski jug na vrat na nos potujčiti, germanizovati, in da na tem delujejo celo činitelji, od katerih bi v državnem interesu smeli pričakovati nepristranost; to je značilno nad vse.

„Najprej uredimo jezikovno vprašanje za Čeha, potem pridete na vrsto Jugoslovani.“

Ali niso take besede modrih državnikov skeleča ironija, — vrelo olje na naše pekoče narodne rane?

Oni, katerim je dana v roke oblast in moč, urediti čim prej češko jezikovno vprašanje, zavlačujejo njegovo rešitev; a mej tem se uprav pred njihovimi očmi izvršuje germanizacija južnih Slovanov na vseh koncih in krajih. Ali naj nas pri vsem tem ne naudaja slutnja, kakor da se to oviranje v rešitvi jezikovnega vprašanja tako severnih,

kakor južnih Slovanov vrši v nekaki tajni zvezi onih elementov, ki bi radi, da bi ta vprašanja dozorela v tak štadij, da bi njihova rešitev sploh postala nemogoča?

Interpelacija.

Tržaški list „Edinost“ je prinesel te dni nastopno vest!

„Poznano je, da se je v bivši pogodbi med Avstro-Ogrsko in Italijo nahajala tajna določba, s katero se je avstrijska vlada obvezala, da bo v primorskih pokrajinah povspeshevala nadvladje italijanske manjšine nad slovansko večino. Sedaj nam javljajo z Dunaja, da se z novo pogodbo obnovi tudi ta obveza. Mi mislimo, da v tem času, ko se diplomacija in državni pripravlajo, da zanemarijo naše interese, ki so v pogoj našemu obstanku, moramo mi vsi na krov v svojo obrambo.“

Da-si se ta vest na prvi mah zdi neverjetna, vendar je kakor da jo vsestransko potrjuje protislovanska vladina politika vseh teh zadnjih let, vodjena v južnih deželah monarhije, a še bolj jo potrjuje svobodno in drzno rovarjenje italijanske irredente, ki je že doseglo svoj višek.

Ali, ako je ta vest resnična, potem pomenja ona največjo državno nemoralnost, pomenja izdajstvo in izzivanje Hrvatov in Slovencev ob Adriji, pomenja k Bogu kričečo nepravico in izigravanje ugleda monarhije!!

Vsakako pa ogorčeni Hrvati in Slovenci na obalah Adrijanskega morja morajo priti na čisto tudi s tem vprašanjem ter morajo čuti vladino besedo. Seveda bo vladina beseda imela zanje le toliko vrednosti, v kolikor jo bodo javni čini podkrepljali. Kajti, zanikati v parlamentu, da tajna določba z Italijo ne obstoji, a nadaljevati v južnih deželah dosedanje protihrvatsko politiko, bilo bi le v popolno potrdilo vesti v „Edinosti.“

Vsakako smo mi dolžni vprašati njegovo prevzvišenost gospoda ministrapredsednika kakor upravitelja ministerstva za notranje stvari:

1). Je-li resnična navedena vest tržaške „Edinosti“ o tajni določbi z Italijo na škodo Hrvatov in Slovencev na obalah Adrijanskega morja?

2). Ako ni resnična, kako vaša prevzvišenost opravičuje vso dosedanje vladno politiko v južnih deželah monarhije, naperjeno proti Hrvatom in Slovincem, ter je-li voljna to politiko v bodoče strogo uravnavati po načelih pravice in ravnopravnosti?

Politični pregled.

Politični položaji.

Konferenca nemško-čeških poslancev, ki se je imela vršiti v petek v zadevi nemško-čeških pogajanj, se je preločila na današnji dan, ker je dr. Bärnreither obolet, in pa tudi zaradi tega, ker so bili poklicani nekateri nemški poslanci v Most, da so tam pričali v znani Wolf-dr.-Schalkovi pravdi. Danes se najbrže dotični načrti odobre ter predložijo nemški skupščini v posvetovanje.

O vsebini teh načrtov ni javnosti znanega še nič, pač pa je skoraj gotovo, da se bodo Čehi o tem načrtu, ko se jim bode izročil, posvetovali. Kakor smo zadnjič omenili, ni dosti upanja, da bi prišlo do sprave med Čehi in Nemci, posebno ako bi Nemci vztrajali pri svoji zahtevi po državnem nemškem jeziku. Ravno tako tudi ni verjetno, da bi se Čehi udali nemški zahtevi po razdelitvi Češke v jezikovna okrožja in okraje.

Gotovo pa je, da se vlada na vso moč trudi, da bi napravila med Nemci in Čehi kak modus vivendi, ki bi omogočil redno delovanje državnega zbora. Posebno se trudi minister dr. Rezek, da bi Čeha pridobil v ta namen. Zato potuje vsako toliko časa v Prago in ima tam posvetovanja z odličnimi češkimi politiki. Do danes so razgovori med ministerskim predsednikom dr. Körberjem in voditelji čeških strank še vedno pretrgani, in je torej minister dr. Rezek, ki posreduje med vlado in Čehi. Po sedanjih dispozicijah ostane državni zbor skupaj do 19. decembra in se bode baval zgolj z reševanjem nujnih predlogov, katerih je dosedaj kakih 67. Ako bi se do tedaj med Čehi in Nemci ne dosegla sprava, potem bi se državnozbornsko zasedanje za kratek čas odgodilo, da bi potem vlada potom § 14. uveljavila najpotrebnejše zakonske načrte, v prvi vrsti oni glede proračunskega provizorja.

Avstrija in trgovinske pogodbe.

Poluradna „Wiener Allg. Zeitung“ je priobčila te dni iz dobro poučenega vira neke zanimivosti glede trgovinskih pogodb med Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Ta list piše, da bi Nemčija takoj odpovedala Avstriji dosedanje trgovinsko pogodbo, ako bi bil v nemškem parlamentu vzprejet carinski tarif; in tako bi bila Avstrija prisiljena sklepati z Nemčijo novo trgovinsko pogodbo. Po postavi od 1. 1899 pa Avstrija ne sme sklepati z drugimi državami toliko časa novih pogodb, dokler nisti Avstrija in Ogerska sklenili in vzprejeli novega avtonomnega carinskega tarifa. Oni vir, iz katerega dobiva to poročilo „Wiener Allg. Zeitung“, pravi, da bode Nemčija tudi zaradi tega kaj odpovedala dosedanje pogodbo, kojo vzprejme nemški parlament, ker bi se nemški kancelar Bülow nikakor ne mogel ustavljati pritisku konservativcev in agrarcev. Zato pa je za Avstrijo neobhodno potrebno, da se dogovori prej ko prej brez odlašanja z Ogersko glede avtonomnega carinskega tarifa. V slučaju, da bi Nemčija odpovedala svoje dosedanje trgovinske pogodbe, povabila bi posamezne države, da sklenejo z njo nove pogodbe.

Ako bi pa Avstro-Ogerska do tedaj ne imela svojega avtonomnega carinskega tarifa, našlo bi jo tako vabilo nepraviljeno in z zvezanimi rokami. Potem takem bi Avstro-Ogerska ne le samo ne bila v stanu sklepati nove trgovinske pogodbe, marveč stala bi v očigled njenim sedanjim zmernim tarifom brez vsake obrambe nasproti novim visokim nemškim carinskim tarifom. Kar se pa tiče vinske klavzule, pravi „Wiener Allg. Zeitung“, da se ista s 1. januarjem 1903 nikakor ne bode mogla odstraniti, če tudi je to ogerski ministerski predsednik pl. Szell obljubil. Szell je namreč to obljubil, ko je mislil, da se bo do 1. januarja 1903 dognal avstro-ogerski avtonomni carinski tarif, kajti le v tem slučaju bi se bila mogla vinska klavzula odstraniti. Zdaj pa je skoraj gotovo, da se pogodba z Italijo podaljša za jedno leto, in do tedaj ostane v veljavi tudi vinska klavzula.

Razmerje mej Italijo in Avstrijo.

Vsi veliki listi imajo v Rimu svoje stalne dopisnike. Ti dopisniki so navadno člani poslaništev; zato pa moramo tudi pokladati neko važnost na izjave teh dopisnikov, ki so, če ne že morda poslaniki sami, pa vsaj v dotiki ali zvezi s poslaniki, ki dobro vedo, kaj se godi v visokih političnih krogih. Takega rimskega dopisnika ima tudi angleški list „Times“, ki izhaja v Londonu. Ta dopisnik pravi, da so se odnošaji med Avstrijo in Italijo zelo ohladili. Nastop avstrijskih oblastij proti (?) „regnicolom“ in proti njih časopisom (?) dozdeva se kakor dobro premišljen, da mora Italija najti novih pritožh. (!) Na Tirolskem, v Dalmaciji in v Istri so Italijanom nasprotni Nemci in Hrvati. V Albaniji ne zaupa Avstrija Italiji. Ti odnošaji so nastali, ker je šel laški kralj v Petrograd. Avstrijski listi bi morali vedeti, da dokler cesar Franc Josip ne pojde v Kvirinal v Rim, laškemu

kralju ne bo mogoče na Dunaj. Na Dunaju so se jezili, ker laški kralj ni prišel na dunajski dvor, v Italiji so se pa veselili nad to jezo v dunajskih krogih.

Proti tem izjavam je zašumelo v avstrijskih oficijozih in v svojem oficijoznem tonu so povedali vladni listi prav to, kar mi vedno poudarjamo, da je Avstrija tesno zvezana v velikem prijateljstvu z Italijo, da Avstrija vedno izkazuje Italiji največje prijateljstvo in da so tako poročila v listih le izmišljotine, ki imajo namen privesti obe državi do mejebojnega nesporazumljenja. — Hvala Bogu, da smo slišali enkrat resnično trditev tudi tam, kjer je nismo pričakovali. Sedaj mora biti pač jasno vsakomur, da se godi primorskim Slovanom tako, da niso deležni nikakih pravic, edino le vsled — prevelikega prijateljstva Avstrije do Italije. Da bi vsaj enkrat prenehalo to prijateljstvo in da bi se vladalo tako, kakor zahteva ljudstvo in — državna korist!

Zakonski načrt gledé terminske kupčije z žitom.

Odsek gospodske zbornice, ki je bil voljen za posvetovanje o zakonu zastran odprave terminske kupčije, je imel v soboto sejo in je sklenil nasvetovati, naj ostane gospodska zbornica pri prvotnem svojem sklepu.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Bivši laški minster za zunanje posle Cappelli, ki je sedaj predsednik kmetijske družbe, je rekel, da bo Italija, ako jej Avstrija dne 31. dec. 1902 odpove sedanjo trgovinsko pogodbo, zahtevala od Avstrije sledeče: povišanje carine od vsakega konja od 40 lir na 100 lir in carino na avstro-ogerski les. Sedanja vinska klavzula, je rekel Cappelli, daje Italiji vsako leto 9 milijonov lir dobička. V Italijo pride vsako leto 40.000 konj in od teh jih je samo iz Avstro-Ogerske 37 tisoč.

Nemški državni zbor.

V nemškem državnem zboru so začele postajati razmere slične onim v našem državnem zboru na Dunaju. — Obstrukcija bode uganjala, kakor se vidi, tudi v nemškem državnem zboru svoje burke. Nemška vlada je pridobila za se konservativce in agrarce s tem, da je vzprejela povišanje uvozne carine na ječmen in kmetijske stroje za graščake in veleposestnike. S pomočjo konservativcev, agrarcev in drugih vladnih strank pa hoče, četudi z nasiljem udušiti obstrukcijo, s katero menijo socijalni demokrate, če ne popolnoma preprečiti, pa vsaj za mnogo časa zavleči vzprejem novih carinskih tarifov, ki bi bili po njih mnenju na veliko kvar delavcem in sploh onim, ki si morajo vsakdanji živež kupovati. Ti novi carinski tarifi, katere predlaga vlada, sestojé iz 938 točk. Ako bi torej državni zbor o vsaki teh točk hotel posebe razpravljati, dana bi bila socijalnim demokratom prilika, da bi z dolgimi govori in z drugimi obstrukcijskimi sredstvi zavlekli konec debate na Bog vé koliko časa. Ker se pa nemški vladi mudi, da bi bili ti novi carinski tarifi vzprejeti prej ko prej, hotela je obstrukcijo udušiti z nasiljem. Proti vsem določilom opravičnikom dogovorila se je vlada z večino, da se gledé novih carinskih tarifov opusti podrobna razprava ter da se bo o vseh 938 točkah hkratu glasovalo. To se je imelo zgoditi v petek; ali socijalni demokrate so začeli v državnem zboru tako razsajati in razbijati ter okolo sebe mahati, da je moral predsednik sejo zaključiti.

Gledé znižanja vojaških stroškov v Italiji.

Socijalisti v Italiji so izdali poseben načrt, po katerem naj bi se znižali stroški za italijansko vojaštvo, ne da bi se zmanjšala vojna moč Italije. Ta načrt predlože v kratkem italijanski zbornici. Potem načrtu bi se namreč znižalo število vojakov, ki so v stalni službi, ter povišalo število rezervistov. Vsled tega bi se moralo toraj skrbeti v Italiji število vojnih korov, divizij, brigad in pešpolkov. Stroški bi se po taki uredbi vojske znižali na 45 milijonov lir.

Prestonasledništvo na Ruskem.

Ker je prestolaslednik veliki knez Mihail jetičen, a car po zdravniških izjavah ne dobi potomca, pride v poštev le še veliki knez Vladimir, ki pa je že tako star, da skoraj gotovo ne preživi carja. Zato se zadnji čas mnogo razpravlja o prestolasledništvu ter se določa Vladimirov sin, veliki knez Ciril za prestolaslednika.

Notranja politika v Rusiji.

Zadnjič so poročali listi, da prav za gotovo odstopi predsednik sv. sinode Pobedonoscev, ker so proti njemu vsi liberalni in prekucuški elementje v Rusiji. Zdaj pa se ta vest preklicuje in Pobedonoscev ostane. Ž njim je namreč večina upljivih velikih knezov in drugih ruskih odličnjakov, ki so odločno nasprotni vsakemu preobratu, ki bi bil ne-

varen obstanku države. Mestó Pobedonosceva pa utegne iti finančni minister, Nemeč Witte, zaščitnik modernega prevrata v Rusiji. Nedavno je bil pri carju v Livadiji ministerski svet, na katerem so se stvari nepovoljno vršile za Witteja. Ako on pade, bode slaba predla onim elementom v Rusiji, ki delajo na prevrat v smislu zapadne lažikulture.

Črnogorski knez in nadškof Milinović.

Po raznih listih posneli smo tudi mi vest, da je nastalo med črno-gorskim knezom in nadškofom Milinović-em hudo nasprotje. Taka vest pa se zdaj v Črnigori uradno preklicuje.

Francoski državni svet

je razsodil, da so vsi škofje, ki so podpisali znano peticijo v zadevi kongregacij, krivi uradne zlorabe.

Kulturni boj v Franciji.

Od 61 moških kongregacij, ki so prosile avtorizacijo, jih dobi po vladnem mnenju dovoljen odgovor le šest. Prošenj za avtorizacijo ženskih kongregacij je 515. Atentat na ruskega poslanika Nelidova v Rimu.

List „Italia“ poroča, da je pred nekaterimi dnevi po dovršeni službi božji v ruski cerkvi v Rimu stopila pred ruskega poslanika Nelidova neka ženska ter ga hotela udariti. Napadalka se je že v cerkvi ves čas čudno obnašala in motila službo božjo. Pravijo, da je neka ruska študentka.

Macedonski ustanek.

O dogodkih v Macedoniji prihajajo čedalje resnejša poročila. V deželi je vse v največji razburjenosti. Prebivalstvo beži v velikih masah čez mejo na bolgarska tla; danes je že nad pol milijona macedonskih ubežnikov v Bolgariji. Kdor se ne more udeležiti ustanka, beži, in to so ženske, starčki in otroci. Minuli teden je bilo burno bolgarsko sobranje, v katerem se je razpravljalo vprašanje „macedonske emigracije“. Minister dr. Danev je poudarjal pomen tega naseljevanja za Bolgarijo v kateri utegne vsled tega priti do gospodarske in politične krize. Med prebivalstvom vlada največje sočutje za nesrečne begunce, katerim so Turki požgali vasi in poropali vse. Ljudje darujejo denar in obleko, da obvarujejo nesrečnike pred posledicami zime in lakote. A teh nesrečnikov pribeži vsak dan od 300—500 na Bolgarsko. Razmere, ki silijo to nesrečno ljudstvo v beg, so nepopisne.

Domače in razne novice.

P. n. gospodom naročnikom.

— Bližamo se koncu leta, kajti nastopili smo z današnjo številko vže zadnji mesec. Zato uljudno prosimo, da vsakdo, ki ni še poravnal naročnine za tek. leto in morda še za prejšnja leta, to gotovo čim prej stori. Ob enem prosimo tudi svoje prijatelje in somišljenike, naj nam izvolé pridobiti še novih naročnikov.

Imenovanje. — Kancelijski oficijal pri tukajšnjem c. kr. okrožnem sodišču g. France Čibej je imenovan pisarniškim višjim predstojnikom v IX. činovnem razredu isto tam. Častitamo!

Za „Šolski Dom“ prejelo upravnistvo: Veleč. g. Ivan Kurinčič, župnik v Medani K 20 (ravno toliko za „Alojzijevič“); „zamorec“ pri veleč. g. Ivanu Kurinčiču, župniku v Medani požrl K 6; na ženitnini g. Andreja Žižmonda na Vogerskem zložili svatje K 4 (ravno toliko za „Alojzijevič“).

Predsedništvu je plačal v spomin profesorja Andreja Marušiča ravnatelj c. kr. pripravljalnica na državni gimnaziji v Gorici Frančišek Ks. Orešec 3 K.

Srčna hvala!

Za spomenik naše pokojne cesarice Elizabete. — V Trstu napravijo naši pok. cesarici spomenik. V ta namen se pobirajo doneski po naši deželi in drugod. V Gorici pa se je sestavil v ta namen odbor, v katerem se nahajajo najodličnejše dame goriške aristokracije. Dne 8. t. m. priredi ta odbor v to svrhu v Dreher-jevi dvorani velik koncert z jako zanimivim programom. Sodelovali bodo poleg vojaške godbe ces. kr. pešpolka, pri tem koncertu s svojim petjem tudi učiteljice, ki so člani društva katol. učiteljice katere podučuje v petju gospodična Bagnalasta. Vstopnina h koncertu znaša 1 K. Sedeži prve vrste stanejo 1 K. sedeži druge vrste pa 60 vin.

Semenj sv. Andreja. — Na vse zgodaj bilo je nebo nekoliko krmižljivo, proti 10. uri pa se je zjasnilo in postal je krasen dan. Ljudstva je prišlo na semenj prilično dosti, na vsak način pa število obiskovalcev tega semnja pojenjava od leta do leta. Lepi in prostorni trg Travnik je bil jako dobro obložen s stan-

ti in tudi po tleh je bilo razloženega blaga, potrebnega in nepotrebnega. Komedijske na navadnih prostorih je bilo letos izvanredno polno in gledalcev se je kar trlo, rekel bi, da skoraj več nego okolo prodajalcev raznega blaga. To pa zaradi tega, ker za prodajati zijala ni potreba denarja. Tudi na živinskem trgu ni bilo letos s kupčijo posebne živahnosti. Sploh bila je kupčija včeraj nekako mrtva. Le gostilne in krčme so bile dobro obiskovane. Kar kaže, da je naše ljudstvo še premalo vneto za boj proti alkoholizmu.

Volitve za zavarovalnico za slučaj nezgod v Trstu se bodo vršile v kratkem. Slovenci naj ob pravem času primerno skrbijo za častno udeležbo pri volitvi.

Goriški Lahi prirede meseca januarja prihodnjega leta politično romanje v Rim. Vlak bo šel iz Gorice dne 7. janur.

„Sočin“ afarist je priporočal v št. 106. svojega lista Lebherzove užigalice s temi-le besedami: Tam po leti smo omenili, da bi bilo pametno, ako bi naši trgovci in tobakarnarji prodajali Lebherzove užigalice povsod tam, kjer narodnih ne morejo... zopet moramo ponoviti ta poziv na naše občinstvo tako: „Kdor nočeš ali ne moreš in kedar ne moreš prodajati užigalic družbe sv. C. in M., prodajaj Lebherzove.“

S tem pozivom je dajala „Soča“ slovenskim prodajalcem užigalic grdo potuho. Iznasla je namreč med slovenskimi trgovci in tobakarnarji tudi take, ki ali ne morejo ali ne marajo prodajati zraven drugih užigalic tudi užigalic družbe sv. C. in M., ter jim svetovala, naj kupujejo Lebherzove užigalice.

Ta poziv je bil tudi očitno rovanje proti interesom naše družbe sv. Cirila in Metoda.

Tako rovanje proti našemu potrebnemu šolskemu društvu smo imenovali narodno izdajstvo, ki izvira iz gole dobičkarije, kajti Lebherzova tovarna plačuje „Soči“ in „Primorcu“ oglase in priporočila.

Zdaj pa čujte odgovor „Soča“!

V sobotni številki piše: „Gorica“ zopet laže, da „Soča“ ruje proti užigalicam družbe sv. C. in M. ter daje potuho raznim trgovcem. Na to ne odgovarjamo niti besede. Iz gori navedenih besedij „Soča“ št. 106 razvidijo razsodni čitatelji sami, kdo laže.

Dalje odgovarja „Soča“: „Gorica“ poleg prve laži dostavlja pa še vzrok, zakaj „Soča“ priporoča Lebherzove užigalice, namreč zato, ker L. plačuje „Soči“ oglase L. ni nikdar reflektoval na „Sočino“ priporočilo, nikdar za to prosil, kar smo storili, se je zgodilo iz neše proste volje. Nam je do tega, da bi dobilo delo doma kolikor le mogoče naših okoličanov, ki bi ostali doma in ne iskali kruha ter se tako zgubljali po svetu.

Sedaj še le vidimo, kako blaga duša je priporočevalec Lebherzove tovarne!

Lebherz ni nikdar reflektoval na „Sočino“ priporočilo! In vendar ga „Soča“ priporoča celo v uredniškem delu ter prinaša še celo leto oglase — seveda brezplačne! — le da bi dobilo delo doma kolikor mogoče domačinov!

Ta skrb za domače delavce je jako hvalevredna in škoda je, da jo včasih pri „Soči“ pogrešamo.

Tudi v podgorski papirnici je med delavci mnogo domačinov; v zadnjem času jih je papirnica mnogo odpustila, ker je bila kupčija s papirjem slaba. Zakaj ni „Soča“ te papirnice priporočala ter tako pomagala našim okoličanom do dela? Vendar ne radi tega, ker ni papirnice plačala „Soči“ nobenih oglasov. Pri zadnji stavki v Mirnu je znani tovarnar nadomestil domače delavce z italijanskimi. „Soča“, ki je sicer prinašala vse podrobnosti o tej stavki, ni o tej stvari nič pisala.

„Soča“ je delala reklamo za Lebherzovo tovarno že tedaj, ko je bil David Schwarz poslovodja.

„Soča“ je namreč priporočala Lebherzove užigalice že meseca februarja, a ta poslovodja, ki je bil surov z delavci, ki je postopal z njimi grdo ter jih izkoriščal in oškodoval, je bil odpuščen še le meseca avgusta! Toda zadosti! Saj menda pozna že vsakdo naše Wolfe!

Politični obhod bohinske železnice. — Politični obhod bohinske železnice med Podbrdom in Gorico se bode vršil od 15. do 22. decembra 1902 in od 7. do 20. januarja 1903. Dotična komisija, kateri bode predsedoval namestništveni svetovalec g. Alojzij Fabjani, se snide dne 15. decembra 1902 v Podbrdu.

Un pericolo. — Pod tem naslovom je priobčil zadnji „Corriere“ vest, da je dornberška občina kupila blizu goriškega južnega kolodvora neki prostor, na katerem namerava napraviti izvozni trg za sadje. „Corriere“ označuje tako namero kot nevarnost za goriško

mesto ter namiguje goriškemu magistratu, naj bi to nakano dornberške občine zaprečil. Nam ni sicer znano, koliko resnice je na tej vesti. Ako je pa resnična, potem bi mi dornberški občini na tako važnem koraku le čestitali. „Corriere“ se pri tej priliki po svoje zaganja v naše Dornberžane, očitajoč jim nehvaležnost, češ, da hočejo s takim konkurenčnim podjetjem plačati Goričanom vse one dobrrote, katere jim je do zdaj nudilo goriško mesto. Kdo bi se ne smejal takemu neumnemu blebetanju, ko je vendar vsakdo prepričan, da je ravno nasprotno res.

Pekovska zadruga. — Tukajšnji peki nameravajo ustanoviti svojo zadrugo in so v ta namen že predložili pravila dotični oblasti v potrjenje.

Tatvina. — Izvoščeku Ludoviku Kumarju, stanujočemu v ulici Coronini št. 2, je bila ukradena iz hleva suknja, v kateri je imel 4 K 20 v. Vzel mu je baje vse to neki P. P., katerega so zaradi tega tudi že preslišali.

Utopljenca našli. — Včeraj zjutraj so našli v Soči blizu železniškega mosta utopljenega 75 let starega cigana Miho Mayerja iz Anhoveta. Njegovega rečaka pa so zaprli ker leti nanj sum, kakor da bi mu bilo kaj znano o smrti utopljenca.

Otroka ustrelila. — V Kostanjevici je v četrtek dopoldne 18-letna hči lovskega čuvara Neža Skavič po neprevidnosti v sence ustrelila šestletno hčerko občinskega sluga Kalina. Deklica je v malih trenutkih umrla.

Pretep med redarji. — V soboto je spremljalo več tržaških redarjev odgnance do Kormina, kjer so bili izročeni italijanskim redarjem, da jih odvedó v Italijo, od koder so prišli. Ko so se tržaški redarji vračali domov, nastal je med redarjema Vidmarjem in Nežičem hud prepir, kateremu je sledil pretep. Ker ni mogel poveljnik Starz umiriti prepirajočih, ukazal jim je ra postaji v Zagraju. Naj izstopijo iz železniškega voza. Izstopili so tu redarji Vidmar, Nežič, Nabergoj, ki so se pa še nadalje pretepali. Poveljniku Starzu posrečilo se je le s pomočjo drugih, da je razorožil Nežiča in Vidmarja ter jih postavil v čakalnico na kolodvoru. Poklicana je bila na pomoč tudi žandarmerija iz Gradišča. Nežič je bil ranjen s sabljo na jednem prstu.

Prodaja margarina za maslo. — Svoječasno smo opozorili svoje čitatelje, da morajo držati v prodajalnicah margarin v posebnih posodah, na katerih mora biti na poseben način označeno, da se v njih nahaja margarin. Ob enem smo povedali tudi, da se mora prodan margarin zavijati v poseben papir, na katerem mora biti istotako na poseben način označeno, da je vanj zavit margarin, to je umetno izdelano maslo. Kakor se čuje, se pa dosti štacunarjev teh predpisov ne drži, in ni torej izključeno, da ne bi prodajali umetno narejenega masla za naravno maslo. Zaradi tega bi pa morale poklicane oblasti prodajalnice nekoliko bolj strogo nadzorovati nego se to v resnici godi.

Lahi in vlada. — Vodstvo tržaškega političnega društva „Patria“ je poslalo tržaškim poslancem spomenico, v kateri zahteva, da morajo na vsak način glasovati proti vladnim predlogom o vojaških novicah in civilni listi. Mi smo radovedni, ali se bodo laški poslanci, katerim sedanja vlada deli toliko in vsakovrstnih milosti na našo škodo, odzvali temu pozivu. Radovedni smo pa tudi, kako bo dr. Körber postal nasproti Italijanom, ako bodo glasovali proti zgoraj omenjenim točkam.

Občinske volitve v Veprincu v Istri. — V petek in soboto so se vršile v Veprincu občinske volitve, pri katerih so v drugem in tretjem volilnem razredu zmagali hrvaški renegatje in podkupljenci, v prvem razredu pa kandidirali hrvaške rodoljubne stranke. V občini Veprinac je prebivalstvo izključno hrvaško in je torej res čudno, da morejo imeti Italijani še vedno toliko podrepanikov v čisto hrvaški občini.

Štiri krone. — Štiri krone mora imeti toraj v Trstu v žepu vsak težak, ki se nahaja slučajno brez dela in hodi po mestu z namenom, da si delo poišče. Ako ga zasači policija in ne najde pri njem toliko denarja, ga lahko aretirajo, spremi na policijski urad in potom odgona lahko odstrani iz mesta. Tako je odredila tržaška policijska oblast, ako smemo verjeti tržaškemu „Piccolo“. Mi pa mislimo, da ne bo ravno tako, kakor piše „Piccolo“, in da se mora to „Piccolovo“ vest vzeti „cum grano salis“. „Piccolo“ se najbrže boji za svoje regnicole, katerih se vse polno plazi po tržaškem mestu pod pretezo, da iščejo dela, dočim smatrajo ti

ljudje za delo tudi to, ako si morejo prisvojiti kaj tujega blaga na prav lahek način. Take laške golazni je v Trstu od dne do dne vedno več in je popolnoma umestno, da se naša policija nekoliko gane, ter da izčisti tržaški zrak, katerega talaška megla vedno bolj in bolj okužuje.

Staroslovenska akademija. — V škofijski palači na otoku Krku se je vršilo dne 18. t. m. zborovanje, sklicano po škofu dr. Mahničju, na katerem je bilo sklenjeno, da se ustanovi tam staroslovenska akademija. Tega zborovanja se je udeležilo mnogo njih iz Čresa, Lošinja in Raba. Škof dr. Mahnič je poudarjal v svojem govoru, da nam je sveta dolžnost braniti in negovati glagolico kakor dedščino naših očetov in kakor liturgični jezik. Vsakdo si mora prizadevati, ne le da se glagolica otme pozabnosti, marveč da se na novo poživljuje. Toda je tudi želja papeževa, ker je glagolica most za združenje vzhodne cerkve z zapadno. Akademija da bo imela nalogo, da zbere vse spomenike staroslovenskega jezika, da se zasnove glagolske tiskarne, da se izdajo posebne glagolske knjige in da se bo gojilo glagolsko cerkveno petje. Ko nas starih ne bo, zaključil je škof, potem si boste vi mlaji morali prizadevati s podvojenimi močmi, da boste čuvali to našo svetinjo. Izvoljeni so bili v odbor kanonik in generalni vikar dr. Fran Volarič, podpredsednikom; dr. Mate Vitezić, M. Zamlic, dr. Stanko Dujmović, dr. Josip Weiss, dalje kanonik Oršič in Kvirin Klement Bonifacič. Za akademijo je že zbranih 4000 K. Večji del te svote daroval je škof Josip Juraj Strossmayer.

Emanuel Ondříček postane profesor na češkem deželnem glasbenem zavodu.

Cesarjev dar. — Pred kratkim je dobil naš cesar od italijanskega kralja v dar dva divja kozla. Te dni pa je poslal naš cesar v dar italijanski kraljici Heleni dva krasna Lipicanska bela konja.

Znani češki umetnik na goslih Kubelik je, kakor se poroča iz Draždanj, obolet.

Vožnja med Trstom in Benedkani je Lloyd ob sredah opustil.

Dunajski krščansko-socialni občinski zastop in delavstvo. — V proračunu za leto 1903 določeno je za zavarovanje za slučaj bolezni in nezgod mestnih delavcev 118.680 kron, za zidanje dveh delavskih hiš 120.000 kron, za nove ljudske kopeli 214.000 kron, za novo ubožnico 4.000.000 kron, za novo sirotišnico 280.000 kron in za nove šole 2.606.430 kron. Skupno toraj za delavce in nove javne dobrodelne zavode malenkostna svotica 7.339.110 kron. Tako krščanski, kaj pa naš liberalni magistrat.

Tatovi mej vojaštvom v Gradcu. — V skladišču vojaške obleke v Gradcu so prišli na sled večjim nerednostim. Več podcastnikov, ki so imeli službo v skladišču, je izvrševalo pravicato trgovino z vojaškimi oblekami. Več graških stariharjev in trgovcev je kompromitiranih. V zadevo je poseglo tudi državno pravdnštvo.

Prizor v celjski nemški kavarni. — Čas: Pozno zvečer. Situacija: V kotu sedita dva gospoda, pijeta pivo in se pogovarjata v hrvaškem jeziku. Pod mizo leži velik pes „Newfundlandec“. Natakaraica drema v svojem kotu. Sicer je kavarna prazna. Z ulice vstopijo štirje drugi gospodje in začnejo igrati biljard. Tako torej, jutri odhajaš? „Da!“ Biljardisti se spogledajo in začnejo divje fiksirati gospoda v kotu. (Odslej v nemškem jeziku). „Plačajta, kar sta dolžna, in spravita se vun. Pojdita v „Narodni dom“, tu ne rabimo „bindišarjev!“ „Kdo pa ste vi, da nam tu zapovedujete? Ne-olikanec, neotesanec!“ „Preključite te besede!“ Biljardisti s keji v rokah „šturmajo“ mizico v kotu. Gospoda v kotu mirno stojita in stiskata pesti. „Preključite svojo besedo!“ „Ne! Ponavljam, da ste največji neotesanec, kar sem jih še videl na svetu!“ Sulice se dvignejo, zdaj pa zdaj bo polom. Kar zarenči nekaj pod mizo in mogočno zadoni po kavarni: Hov, hov, hov, — Končna situacija: Gospoda Hrvača v kotu veselo trkata s čašama, pes zadovoljno maha z repom, natakaraica se prestrašena tišči v kot. Na tleh pod biljardom leži zelen klobuk, par površnikov, in germanskih junakov ni več! — „Wir Deutsch fürchten nur Gott.“ „Slov.“

Nove slovenske razglednice. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je zopet izdala jako krasne slovenske razglednice, predstavljajoče Slovenko z vihrajočo narodno zastavo v jedni roki ter z lavorjem v venci v drugi. Razglednice so jako ukusno in zelo lepo izvršene. Ker se tudi lahko vtisne razgled in pozdrav iz raznih krajev, so za vsak kraj

primerne ter jih vsem Slovencem toplo priporočamo.

Prepir med dijaki. — Dne 29. nov. je bil na dunajskem vseučilišču krvav pretep med dijaki. Nemškonacionalni dijaki so napadli katoliške dijake. Pri izhodu je bila taka gneča, da je nekaj dijakov postalo nezavestnih in so jih morali odnesti. Steklena vrata so razbita in tudi držaji ob stopnicah so poškodovani. Rektor je miril brezuspešno.

Pleve ali Plehve? — Eden izmed sedanjih ministrov na Ruskem se zove Pleve. Tako se piše sam in tako pišejo njegovo ime tudi vsi ruski listi. Nemci pišejo njegovo ime Plehve, ker bi radi dali vsakemu, še tako slovanskemu imenu nemško lice. V zadnjem času smo opazili, da tudi „Slov. Narod“ piše po nemško-židovskem uzorcu „Plehve“. Kdo izmed čitateljev ne ve, kaj so pleve (Streu)? Slovenska beseda „pleva“ in ruska „plevá“ imata enak pomen. Kakor slovenske besede „pleve“ ne pišemo s „h“, prav tako ne smemo v isto rusko besedo utikati nepotrebni „h“.

Mažarska prepoved. — Ogerski Slovenci so si hoteli ustanoviti v Petanecu bralno društvo, a jim je to prepovedala mažarska nestrpnost. Torej tudi čitati je Slovincem prepovedano. Lepo skrbi zares ogerska vlada za svoje podanike. Se pač pozna, da so Mažari krvni bratje Turkov, in bi torej tudi čudež bil, če bi drugače ravnali.

Zlatega denarja po 10 in 20 kron nakovanega je dozdaj za 235 milijonov kron; v prometu pa se ga nahaja le za 129 milijonov kron.

Ogenj v dunajski tobačni tovarni. — V tobačni tovarni na Rennwegu je v sredo ob 8. uri nastal ogenj. Celo noč so delovala vsa dunajska gasilna društva.

Izseljevanje Hrvatov v Ameriko. — V mesecu septembru se je izselilo iz Hrvatske v Ameriko 1202 oseb. To je pač jako žalostno.

Tatovi v železniškem vlaku. — V soboto so se blizu Napolja utihotapili tatovi v železniški voz, v katerem se je nahajala prtljaga. Med vožnjo so vrgli iz voza več zabojev. Ko je pa začel vlak polagoma teči, poskakali so z voza. Pokradeno blago se ceni na več tisoč lir.

60.000 kron pravnih stroškov bo moral plačati, kdor zgubi sedanjo pravdo v Wolf-Schalkovi zadevi.

Darilo Kruppove soproge delavcem. — Poleg drugih velikih daril je Kruppova soproga darovala delavskim blagajnam tri milijone mark.

Izvoz vina iz Italije je iznašal l. 1900 nič manj nego 1.283.493 hektol. Za to vino je prejela Italija 37.028.890 lir denarja. Od tega vina se je uvozilo v našo državo 547.785 hktl. Uvoz ital. vina v naše kraje znašal je l. 1890 samo 17.608 hktl, in je zrastle l. 1897 na ogromno množino 1.301.371 hktl, potem pa je začel zopet padati.

Hotel je umoriti bolgarskega kneza Ferdinanda. — V soboto so aretirali v parku evksinogradskem nekega dvajsetletnega mladeniča, ki je baje anarhist. Pravijo, da je hotel umoriti kneza Ferdinanda.

Nesreča na lovu. — Te dni se je nahajal na lovu veliki knez ruski Vladimir z dvornim ključarjem Narischkinom. Velikemu knezu se je po nesreči sprožila puška in je Nareschkin močno ranil na obrazu.

Moskovski čudež. — Pod tem naslovom prijavlja „Slovenski Narod“ od sobote to-le dogodbo: Zdi se, kakor bi to bila basen, in je vendar gola istina. Neki trgovec v Moskvi je imel udovi po svojem združniku izplačati 2500 rubljev. Ali trgovec se je ustavljal ter trdil, da je ta znesek izplačal že pokojniku. Udova pa mu ni verovala in trdila, da ni ničesar plačal. V tem je trgovec vzel v roko gorečo svečo, postavil se je pred podobo Matere božje, ter vzdignil desnico k slovesni prisegi. Jedva pa je izrekel: „Prisegam Bogu Vsevedočemu, Mariji, njegovi materi, in vsem svetnikom“ — ga je v tem hipu zadela kap; desna roka mu je takorekoč olesenela. Zdaj leži na postelji nevarno bolan, a roko vedno vzdiguje gor; ne morejo mu je vpogniti. Velika množica ljudstva obdaja njegovo hišo in vse govori o božji kazni, ki je zadela krivoprisežnika.

Gobovi ljudje v Parizu. — V pariški bolnišnici „Charité“ se nahaja gobovih bolnikov; še večje število ljudi, ki imajo to grdo in mučno bolezen, se zdravi doma. Bolezen je napala tudi več dam in gospodov iz boljših rodbin, ki obiskujejo gledališča in veselice, da pozabijo na svojo grozno bolezen.

Defraudacija na milijon v Parizu. — Svota, ki jo je poveril v zavarovalnici „L'esperance“ njen ubegli

ravnatelj, ne znaša le tri milijone, temuč devet milijonov frankov. V blagajni so našli samo 20.000 frankov.

Koliko stanejo kraljevski obiski? — Vsak obisk kakega vladarja v sosedni državi res ni ogromno drag, ali povprečno stanejo kraljevski obiski prav neverjetno veliko denarja. To si je pač lahko misliti. Saj je moral angleški kralj Jurij IV. opustiti svoje potovanje v Berlin, ker se je zbal previsokih stroškov. Nekoliko pojma o dragem vladarskem potovanju zadobimo, ako čujemo, da je bivši perzijski šah leta 1878 v času svojega šestmesečnega bivanja v Evropi porabil nič manj nego 4.800.000 K. Njegov sin pa je za dni svojega obiska v Evropi porabil celo 9.600.000 K; jeden turški sultan pa je eno samo popoldne porabil v Parizu svotico od 2.400.000 K za razna nakupila. (Kako mu je bilo ime? kedar je živel? Radovedni stavec.) Lord Londale je porabil jedno celo premoženje, ko je bil pri njem v gostih nemški cesar Viljem; ko pa je ta bil na obisku pri kraljici Viktoriji, je potrosila v ta namen 42.390 K; obisk siamskega kralja, ki je trajal le dve uri, pa je stal 22.650 K. Njeni lastni obiski v inozemstvu pa so stali 120 milj. kron. Jeden indski vladar, ki je prišel na slavnost njenega kronanja, je porabil 6.000.000 K. Zadnji obisk ruskega carja v Franciji je stal 12.000.000 K. Mesto Rheims je žrtvalo stotisoče, ker je dalo pot, po kateri je stopal car, tlakovati — itd. itd. (Hm, hm! Kdo je pa videl vse to? komu so pokazali račune? Stavec.)

Keczkemetyjev naslednik defraudant. — Davčni uradnik Schedel v Budimpešti, naslednik defraudanta Keczkemetyja, je poveril 20.000 K in pobegnil.

Dvanajst zlatih porok so obhajali v Novem Vinodolu na Hrvaškem dne 22. novembra. Istega dne leta 1852 je bilo v ondodni cerkvi poročenih 24 parov, od katerih je polovica doživela 50 let.

Mesto Quezaltenango, broječe 40.000 prebivalcev, na Guatemali, so morali prebivalci radi vulkaničnih izbruhov zapustiti.

Velikanski požar. — Listi poročajo iz Montreala, da razsaja v Ratportaffe ob Lake of the woods velikanski požar, ki je že uničil 25 milijonov kubičnih metrov stavbinskega lesa, ladjetesalnico, šest parnikov, dve jadernici in enajst hiš.

Najtežja ženska. — V New Yorku je umrla nedavno gospa D. Winslow v starosti 40 let. Pokoinica je bila 380 funtov težka; v premeru je merila 4 čevlje in šest palcev visoka. Naravno da so morali za njo napraviti posebno krsto. Ker je umrla v tretjem nadstropju, morali so krsto z vrvmi skozi okno poslati v sobo in na isti način pokojnico poslati tudi na ulico v mrtvaški voz.

Uboga šivilja dedič 30 milijonov frankov. — Mej pariškimi šiviljami vlada veliko razburjenje. Gospodična Lucija Boyce, ki je še pred par leti šivala za dnevno plačo 3½ franka, je podedovala premoženje nekega ameranskega milijonarja. Stvar je kratko ta le: Gospodična Lucija je pred leti na povelje svoje gospodarice nesla z neko Amerikanko, ki se je mudila v Parizu, naročeno obleko v hotel, kjer je stanovala Amerikanka s svojim možem milijonarjem in dvema hčerama. Tema dvema hčerama se je Lucija tako prikupila, da nista odjenjali prej, da jo je vzel milijonar za družabnico svojima otrokoma. Lucija je šla s to rodbino v Ameriko, kjer sta milijonarjevi hčerki umrli na neki nalezljivi bolezni. Tudi njihova mati jima je kmalu sledila. Stari milijonar je sedaj Lucijo adoptiral in tako je postala nekdanja uboga šivilja dedič 30 milijonov frankov.

Wilhelmov zeljčni sok je vže dolgo let priljubljen sok proti kašlju. Eno steklenico po K 250, pošni zavojske v 6 steklenicami za K 10 — pošilja franko na vse avstro-ogerske poštne postaje Franc Wilhelm, lekarnar, c. kr. dvorni zalagatelj v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko). V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (devet cerkva). Prodaja se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobi, se pa direktno do pošlje.

Narodno gospodarstvo.

Fosforno-kislo apno in krma.

O umnem krmljenju živine more biti samo tedaj govor, ako gospodar ne skrbi samo za to, da ima živina kaj jesti, marveč in temveč tudi za to, da je krma kaj vredna. Dosedaj se je v splošnem zelo malo pazilo na to, kako se v živini razvijajo kosti. Kosti sestojé v poglavitnem iz fosforno-kislega apna, katero se mora vedno nadomeščati, kakor hitro se porabi. Čim več ima krma fosforno-kislega apna, tem krepkejša, trše in specifično težje je živinsko okostje.

Ako pa živina s hrano, katero jej pokladamo, dobiva malo fosforno-kislega apna, tedaj postaja mršava, slabi in polagoma tudi pogine na krhlosti v kostju. Tudi drugače hitreje oboli živina s slabim okostjem nego z močnim, in je mnogo živinskih boleznih sploh, katere je pripisati naravnost temu nedostatku.

Posebno breja živina, potem živina, ki daje mleko, in posebno mlada živina, ki je v rasti in razvitku, potrebuje čim več fosforno-kislega apna v krmi. Najbolj je taka krma potrebna goveji živini pa konjem, ovcam svinjam in celo kuretni. Ne samo za raščo in rejo okostja, marveč tudi za raščo rogov je taka hrana od velike koristi in neobhodno potrebna. V 100 gramih klajnega apna (Futterkalk), katerega se dobi za nekaj vinarjev, je več kosti tvorečih tvarin nego v pet kilogramih najboljšega žita.

Vzreja mlade živine.

Pri živini, ki jo redimo za pleme, ne smemo pozabiti, da jo je treba precej z mlada utrjevati, s čimer se jim da prilika, uriti in krepiti mlade ude. Če tudi je gibanje za teleta zelo važno, je vendar skoro bolj pametno, teleta privezovati in jih ne pustiti, da bi v ograjah prosto skakala, deloma vsled tega, ker pri krmljenju močnejša vedno odrivajo slabejša, tako da dobivajo močnejše živali navadno preveč, slabejše pa premalo krme, deloma pa tudi zato, ker je za take ograje treba preveč prostora in torej pride predrago. Tudi taka teleta rada druga drugo ližejo in dobijo tako kepe dlake v se, vsled česar jih mnogo pogine. Slednjič je tudi za napajanje veliko bolj praktično, ako imamo teleta privezana.

Privezano tele navajamo, kadar je staro 3—4 tedne, prav polagoma na prosto gibanje zunaj; ko se je pa živalica zunaj navadila, naj se pregibnje nadaljuje pri dobrem, pa tudi pri slabem vremenu. Pri tem imamo namen, da se živalski udje kolikor moč dobro razvijejo in da se sopila, kakor tudi koža navadijo na mraz in mokrino, vsled česar postane žival utrjena. Po leti naj se goni živina na pašo, le o poldanski najhujši vročini naj stoji v hlevu. Od začetka paše je treba mlado živino tudi čez noč postavljati v stajo, dokler ni zadosti močna, da bi prenesla brez škode nočni hlad.

Zelo dobro je, odločiti (pri skrpnih pašnikih po soglasji večine pašnih opravičencev) teletom posebno pašo, zato so najbolj pripravna topla, solčna s kratko dobro travo poraščena rebra. Teleta, ki se še nikoli niso pasla, privadimo na ta način, da jih krmimo doma, kakor doslej, poleg tega pa spnščamo še na pašo. Polagoma se priučijo tele paši, vedno lažje pogreša suho krmo, zato pa pospravi toliko več sveže paše, in ko pride potem v planinsko pašo (vsaj je reja goveje živine ravno za planinske dežele na prvem mestu), je popolnoma v stanu iskati si dobre krme in ne zaostaja za drugimi živalimi, četudi razven paše ne dobi ničesa drugega.

Odstavljena telčica naj dobiva svoj oves in svoje otrobe (po koliko, to smo popisali v jednom prejšnjem listu), še vedno naprej in šele proti koncu leta se te porcije polagoma zmanjšajo, tako da s preteklim prvim letom priboljšek preneha.

Poleg ovsu in otrobov ne smemo pri teletih, ki hodijo na pašo in še niso eno leto stara, noben dan pozabiti, da jim vržemo snopci sena v jasli.

Pri topl'em suhem vremenu telice za to seno ne porajajo dosti, pri mokrotnem, mrzlem vremenu pa ga z velikim veseljem pozdravljajo.

Ako tako prikladamo mladi živini vsak dan po nekoliko ovsu, se bomo prepričali, da živina veliko bolj bolha, posebno ne dobi pri tem načinu paše tako rada driske.

V drugem letu smemo telicam po zimi pokladati vže slabše seno, po leti pa jih naj preredi pašnik, kjer si morajo pa živali s telesnim naporom prislužiti vsakdanjega kruha.

Pri mladem junčku moramo po odstavljenju nadaljevati kar se da enakomerno porcije ovsu in otrobov, ker morajo ostati mesnati; po leti jim, če le kolikaj mogoče, preskrbimo pašo, kjer morajo živali mnogo hoditi in plezati v strmine, saj lahko vsak spozna, da je pri plemenskem juncu največje važnosti, da se mu udje po možnosti dobro razvijejo. Junec se v starosti 1—1½ leta po navadi najbolje proda in mora zato v tem času imeti postavno, lepo obliko.

Zelo važno je, da na paši ločimo mlado živino po spolu. V tem oziru so zelo umestne zaščitne paše za mlade junce, kakor jih navajamo po Štajarskem. (Konec pride.)

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Kavarna „Central“

Gorica — na Travniku — Gorica
se toplo priporoča častitim obiskovalcem
velikega trga sv. Andreja, ki je začel v
ponedeljek dne 1. decembra.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,
briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Podpisani priporoča slavnemu ob-
činstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, raz-
lične moke iz Majdičevega mlinarstva v Kranju,
nadalje ima tudi raznovrstne pijače na
primer: francoski Cognac, pristni
kranjski brinjevec, domači tropinovec,
fini rum, različna vina, goršice (Senf.)
Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove
užigalice. — V zalogi se dobijo tudi te-
stenine tvrdke Žnideršič & Valenčič v
Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko
spadajoče blago. — Postrežba točna in
po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodnijski,
izdelujeta
vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov
ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. lichen in trepežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno kegl-
ljišče z vrtenici in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi tvrdke

I. Zornik, — Gorica

Gospodskulica št. 7,
prva in edina slovenska trgovina
za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše
skladišče vsakovrstnega perila, sraje za
hrbolazce in kolesarje vsake velikosti,
jopice za telovadce, krasnih kravat v
vsakem slogu, nogavic, rokavic, životni-
kov (modernej), solčnikov, pihalov, de-
žnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okras-
kov za obleke, svil za obleke in bluze,
vseh potrebnih za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupova-
lišče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za
gospode), in modernej po vsakej meri in
zahtevi izvršujejo se točno.

Razpis službe.

Za sodnijski okraj Ko-
bariški s sedežem v Koba-
ridu se razpisuje služba
zdravnika z letno plačo
1600 kron. Za pojasnilo
glede drugih dohodkov se
lahko obrne na tukajšnjega
zdravnika g. Fr. Votočka.
Prošnje za to službo je vlo-
žiti do 31. decembra 1902
pri županstvu v Kobaridu.
Službo bo nastopiti dne 1.
februarija 1903.

Županstvo v Kobaridu
dne 28. novembra 1902.

Loterijske številke.

29. novembra.

Trst 81 88 55 90 72
Ljubljana 84 51 63 48 16

Anton Kuštrin

Gospodskulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljivec prve in
druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnideršič &
Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost
jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za po-
grebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga medu pitane in navadni po zelo
nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

Peter Drašček,
trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občin-
stvu v Gorici in z dežele.
Prodaja kavino primeso,
sladkor, mlo, slanino, riž,
maslo surovo in kuhano,
olje, moko iz Majdičevih
molinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.



Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu.

„Narodna Tiskarna“

*** v Gorici, ulica Vetturini št. 9 ***

je preskrbljena z povsem novimi črkami,
okrasimi in finim papirjem, ter more pre-
vzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela
z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvr-
šitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih
cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in
druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima
knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino
tolminskih šol

TISKA: **„GORICO“**

ki izhaja dvakrat na teden
v dveh izdajah, ter stane
na leto 8 K, pol leta 4 K
četrt leta 2 K

TISKA: **„PR. LIST“**

ki izhaja vsak četrtek ter
stane na leto 4 K, pol leta
2 K, za manj premožne
celo leto 3 K

TISKA:

brošure * * *
* * * diplome
trgovske račune
cenike * * *
vabila na karton
* * * in na papir
sprejemnice * *
* * * za društva
pisma in zavitke
s firmo * * *
* * * etikete
za vsakoršno * *
* * * porabo
plakate * * *
* * * v raznih barvah
* * * in velikosti
i. t. d.

TISKA:

* * * pobotnice
računske sklepe
* * * lične tiskovine
za industrijo * *
* * * trgovino
in obrt * * *
* * * posetnice
razne velikosti *
* * * in oblike
z zavitki * * *
* * * zaročnice
in poročnice * *
* * * v elegantnih
škaflih * * *
* * * ter osmrtnice v
* * * raznih oblikah
i. t. d.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padenata dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini b. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Potujčevanje južnih Slovanov.

Mej tem ko se v državnem zboru bije neprestano boj za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem, kjer gre za to, da se v mejah avstrijskih zakonov pribori najprimitivnejša pravica severnim Slovanom, našim bratom Čehom, pravica rabe maternega jezika na vseh postojankah javnega življenja v njih domovini, kakoršno pravico uživajo skoro vsi drugi kulturni narodi na svojih rodnih tleh, se prav dosledno in preračunjeno vrši potujčevanje slovanskega juga v monarhiji.

Glede neuspešnosti pogajanj v češkem jezikovnem vprašanju so se izrazili ostro že vsi poštteni listi, in tudi mi smo povedali že svoje mnenje. Danes pa naj temu še dodamo sledeče: komedija, ki še vrši v zadevi rešitve češkega jezikovnega vprašanja od strani naših političnih nasprotnikov, v zvezi s komedijo, katero igranjo naši nasprotniki na avstrijskem jugu, spominja prav živo na taktiko tatov, ki motijo na enem koncu trga ljudi z raznimi burkami, da morejo tem uspešneje krasti na — drugem koncu.

In res, družba političnih dolgoprstnikov prav pridno vrši svoj posel na avstrijskem jugu ter krepko izkorišča ugodni hip, ki si ga prireja s hrupom na — severu. Oči avstrijske javnosti so obrnjene na sever; okoli »češkega vprašanja« se suče skoro vsa politična pozornost merodajnih krogov; mej tem pa ti »merodajni krogi« popolnoma pozabljajo stvari, ki se dogajajo v domovini Jugoslovanov, ki niso nič manj važne za obstanek Avstrije, kot one na severu.

Položaj, ki se vsled zamotanih notranjepolitičnih razmer v državi ustvarja na našem jugu, daje mnogo misliti in so nanj že opetovano in resno opozarjali avstrijske »merodajne kroge« narodni boritelji našega slovanskega juga. Ali kakor ironijo čujejo vedno jeden in isti odgovor: »najprej zadovoljimo Čeha, potem pridete na vrsto tudi Vi«.

Ali prav tisti krogi ne storijo najmanjšega koraka, da bi zadovoljili Čeha, da bi potem »na vrsto« prišli mi; marveč čakati morajo Čehi in čakati moramo naravno potem tudi mi. Ali mej tem čakanjem prav živahno dela nasprotna politična propaganda, da bi potujčila naš jug.

Naravnost vznemirljive so vesti, ki jih čitamo v hrvatskih listih o tej propagandi v Hrvatski in Dalmaciji, katera je postala v političnem pogledu druga Češka, in to v očigled italijanski in še bolj nemški irredenti.

V Hrvatski in Slavoniji je zavzela nemščina oholo prepotentno stališče, kar je dovedlo zlasti v Slavoniji nekatere hrvatske rodoljube do odločne protibrambe s tem, da so ustanovili v Osijeku hrvatski dnevnik »Narodna Obrana«. Vse javno in družinsko življenje je tu okuženo po nemštvu, v hrvatski zvečenih društvih se nahaja več nemških nego hrvatskih listov, in nemški hujškajoči časopisi prihajajo celo v rodbine takih mož, ki se odlikujejo v hrvatski narodni borbi. Po pravici poudarjajo prvi hrvatski listi, da, ako se hrvatski narod kmalu ne zavé svojega narodnega ponosa, bode prepozen vsak boj proti vse poplavljajočemu nemštvu. Znane so težnje italijanske irredente v Dalmaciji; znano je prizadevanje italijanskih političnih krogov za priklonjenje te dežele k Italiji; vse to so nam pojasnili zlasti dosedaj navedeni avstrijski krogi.

priča resnične nevarnosti, katera preti hrvatski Dalmaciji s potujčevanjem.

To nevarnost je prav živo naslikal odlični dalmatinski Hrvat v zagrebškem »Obzoru«, ki pravi mej drugim:

»Govorilo se je, da s prihodom novega namestnika se izvršijo korenite spremembe ne samo v osehah, marveč tudi v zistemu. Listi so poročali, da odstopijo vsi glavni uradniki pri deželni upravi ter da se nadomesté z Dalmatinci Hrvati.

Od starega namestništva sta zares odstopila dolgoletni namestnik David in podnamestnik dosluženi Pavič, a imeli bi odstopiti tudi mnogi, mnogi drugi... toda o obljubljeni spremembi osebja in zistema ni ne duha ne sluha. Na čelu cele Dalmacije stoji baron Handl — pristen Nemec. Na čelu sodstva je Gertscher — Nemec; na čelu financ Hočevar — ponemčen Slovenec, na čelu šolstva Zavadlaj, Slovenec, ki pa je nemški pionir (? Ur.); na čelu pošt in brzojavov Pattay — zopet Nemec. In tako sestavljajo vso oblast v Dalmaciji ljudje, katerih nijeden se ni rodil v Dalmaciji in katerih nijeden (?) ne čuti z narodom.

V deželnem zboru je namestnik nastopil s samimi obljubami za gospodarski preporod Dalmacije; ta »preporod« se zares kaže, ali le v prilog tujcem, Nemcem. Baron Handel je odsvetoval Hrvatom pečati se s politiko, dopušča pa, da delajo najživahnejšo politično propagando Nemci in Italijani na škodo hrvatskemu narodu.

In tako je baron Handel v Dalmaciji vpeljal isto politiko, katero je v tej deželi od nekdanj vodila Avstrija: *divide et impera*. Na jedni strani vse obljubiti, a na drugi ničesar izpolniti. Pred njegovimi očmi pobija zadrška fakinaža na javni cesti odlične Hrvate in pred njegovimi očmi razvija nemška politična propaganda najživahnejšo delavnost.

Najslabše pa je v jezikovnem pogledu. Nemščina se šopiri po uradih. Sodnijam se nalaga, da sestavljajo statistična izveštja v nemškem jeziku. Našel se je sodnik, ki je skupaj s svojimi pristavi odbil zahtevo po izveščanju v nemškem jeziku. Ali kaj se je zgodilo? Pristavi so dobili ukor, a sodniku se je zagrozilo z ostro kaznijo. V sodnijsko službo jemlje najrajše ljudi, ki so zmožni nemškega jezika, osobito ako so rojeni Nemci itd. itd. itd.

Pri takih odnošajih si nikdo ne more misliti družega, nego da hočejo slovanski jug na vrat na nos potujčiti, germanizovati, in da na tem delujejo celo činitelji, od katerih bi v državnem interesu smeli pričakovati nepristranost; to je značilno nad vse.

»Najprej uredimo jezikovno vprašanje za Čeha, potem pridete na vrsto Jugoslovani.«

Ali niso take besede modrih državnikov skeleča ironija, — vrelo olje na naše pekoče narodne rane?

Oni, katerim je dana v roke oblast in moč, urediti čim prej češko jezikovno vprašanje, zavlačujejo njegovo rešitev; a mej tem se uprav pred njihovimi očmi izvršuje germanizacija južnih Slovanov na vseh koncih in krajih. Ali naj nas pri vsem tem ne nautaja slutnja, kakor da se to oviranje v re-

šitvi jezikovnega vprašanja vrši v nekaki tajni zvezi onih elementov, ki bi radi, da bi ta vprašanja dozorela v tak štadij, da bi njihova rešitev sploh postala nemogoča?

Interpelacija.

Tržaški list »Edinost« je prinesel te dni nastopno vest!

»Poznano je, da se je v bivši pogodbi med Avstro-Ogrsko in Italijo nahajala tajna določba, s katero se je avstrijska vlada obvezala, da bo v primorskih pokrajinah povspesovala nadvladje italijanske manjšine nad slovansko večino. Sedaj nam javljajo z Dunaja, da se z novo pogodbo obnovi tudi ta obveza. Mi mislimo, da v tem času, ko se diplomacija in državniki pripravljajo, da zanemarijo naše interese, ki so v pogoj našem obstanku, moramo mi vsi na krov v svojo obrambo.«

Da-si se ta vest na prvi mah zdi neverjetna, vendar je kakor da jo vsestransko potrjuje protislovanska vladina politika vseh teh zadnjih let, vodjena v južnih deželah monarhije, a še bolj jo potrjuje svobodno in drzno rovarjenje italijanske irredente, ki je že doseglo svoj višek.

Ali, ako je ta vest resnična, potem pomenja ona največjo državno nemoralnost, pomenja izdajstvo in izzivanje Hrvatov in Slovencev ob Adriji, pomenja k Bogu kričečo nepravico in izigravanje ugleda monarhije!!

Vsakako pa ogorčeni Hrvatje in Slovenci na obalah Adrijanskega morja morajo priti na čisto tudi s tem vprašanjem ter morajo čuti vladino besedo. Seveda bo vladina beseda imela zanje le toliko vrednosti, v kolikor jo bodo javni čini podkrepili. Kajti, zanikati v parlamentu, da tajna določba z Italijo ne obstoji, a nadaljevati v južnih deželah dosedanje protihrvatsko politiko, bilo bi le v popolno potrdilo vesti v »Edinosti«.

Vsakako smo mi dolžni vprašati njegovo prevzvišenost gospoda ministrapredsednika kakor upravitelja ministertva za notranje stvari:

1). Je-li resnična navedena vest tržaške »Edinosti« o tajni določbi z Italijo na škodo Hrvatov in Slovencev na obalah Adrijanskega morja?

2). Ako ni resnična, kako vaša prevzvišenost opravičuje vso dosedanje vladno politiko v južnih deželah monarhije, naperjeno proti Hrvatom in Slovencev, ter je-li voljna to politiko v bodoče strogo uravnavati po načelih pravice in ravnopravnosti?

Politični pregled.

Politični položaji.

Konferenca nemško-čeških poslancev, ki se je imela vršiti v petek v zadevi nemško-čeških pogajanj, se je preložila na današnji dan, ker je dr. Bärnreither obolev, in pa tudi zaradi tega, ker so bili poklicani nekateri nemški poslanci v Most, da so tam pričali v znani Wolf-dr.-Schalkovi pravdi. Danes se najbrže dotični načrti odobrote ter predložijo nemški skupščini v posvetovanje.

O vsebini teh načrtov ni javnosti znanega še nič, pač pa je skoraj gotovo, da se bodo Čehi o tem načrtu, ko se jim bode izročil, posvetovali. Kakor smo zadnjič omenili, ni dosti upanja, da bi prišlo do sprave med Čehi in Nemci, posebno ako bi Nemci vztrajali pri svoji zahtevi po državnem nemškem jeziku. Ravno tako tudi ni verjetno, da bi se Čehi udali nemški zahtevi po razdelitvi

Gotovo pa je, da se vlada na vso moč trudi, da bi napravila med Nemci in Čehi kak modus vivendi, ki bi omogočil redno delovanje državnega zbora. Posebno se trudi minister dr. Rezek, da bi Čeha pridobil v ta namen. Zato potuje vsako toliko časa v Prago in ima tam posvetovanja z odličnimi češkimi politiki. Do danes so razgovori med ministerskimi predsednikom dr. Körber-jem in voditelji čeških strank še vedno pretrgani, in je torej minister dr. Rezek, ki posreduje med vlado in Čehi. Po sedanjih dispozicijah ostane državni zbor skupaj do 19. decembra in se bode bavil zgolj z reševanjem nujnih predlogov, katerih je dosedaj kakih 67. Ako bi se do tedaj med Čehi in Nemci ne dosegla sprava, potem bi se državnozbornsko zasedanje za kratek čas odgodilo, da bi potem vlada potom š 14. uveljavila najpotrebnejše zakonske načrte, v prvi vrsti oni glede prnračunskega provizorja.

Avstrija in trgovinske pogodbe.

Poluradna »Wiener Allg. Zeitung« je priobčila te dni iz dobro poučenega vira neke zanimivosti glede trgovinskih pogodb med Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Ta list piše, da bi Nemčija takoj odpovedala Avstriji dosedanje trgovinsko pogodbo, ako bi bil v nemškem parlamentu vzprejet carinski tarif; in tako bi bila Avstrija prisiljena sklepati z Nemčijo novo trgovinsko pogodbo. Po postavi od l. 1899 pa Avstrija ne sme sklepati z drugimi državami toliko časa novih pogodb, dokler nisti Avstrija in Ogrska sklenili in vzprejeli novega avtonomnega carinskega tarifa. Oni vir, iz katerega dobiva to poročilo »Wiener Allg. Zeitung«, pravi, da bode Nemčija tudi zaradi tega koj odpovedala dosedanje pogodbo, koja vzprejme nemški parlament, ker bi se nemški kancelar Bülow nikakor ne mogel ustavljati pritisku konservativcev in agrarcev. Zato pa je za Avstrijo neobhodno potrebno, da se dogovori prej ko prej brez odlašanja z Ogrsko glede avtonomnega carinskega tarifa. V slučaju, da bi Nemčija odpovedala svoje dosedanje trgovinske pogodbe, povabila bi posamezne države, da sklenejo z njo nove pogodbe.

Ako bi pa Avstro-Ogrska do tedaj ne imela svojega avtonomnega carinskega tarifa, našlo bi jo tako vabilo nepripravljeno in z zvezanimi rokami. Potem takem bi Avstro-Ogrska ne le samo ne bila v stanu sklepati nove trgovinske pogodbe, marveč stala bi v očigled njenim sedanjim zmernim tarifom brez vsake obrambe nasproti novim visokim nemškim carinskim tarifom. Kar se pa tiče vinske klavzule, pravi »Wiener Allg. Zeitung«, da se ista s 1. januarjem 1903 nikakor ne bode mogla odstraniti, če tudi je to ogerski ministerski predsednik pl. Szell obljubil. Szell je namreč do obljubil, ko je mislil, da se bo do 1. januarja 1903 dognal avstro-ogerski avtonomni carinski tarif, kajti le v tem slučaju bi se bila mogla vinska klavzula odstraniti. Zdaj pa je skoraj gotovo, da se pogodba z Italijo podaljša za jedno leto, in do tedaj ostane v veljavi tudi vinska klavzula.

Razmerje mej Italijo in Avstrijo.

Vsi veliki listi imajo v Rimu svoje stalne dopisnike. Ti dopisniki so navadno člani poslaništev; zato pa moramo tudi pokladati neko važnost na izjave teh dopisnikov, ki so, če ne že morda poslaniki sami, pa vsaj v dotiki ali zvezi s poslaniki, ki dobro vedo, kaj se godi v visokih političnih krogih. Takega rimskega dopisnika ima tudi angleški list »Times«, ki izhaja v Londonu. Ta dopisnik pravi, da so se odnošaji med Avstrijo in Italijo zelo ohladili. Nastop avstrijskih oblastij proti (?) »regnicolom« in proti njih časopisom (?) dozdeva se kakor dobro premišljen, da mora Italija najti novih pritožh. (!) Na Tirolskem, v Dalmaciji in v Istri so Italijanom nasprotni Nemci in Hrvatje. V Albaniji ne zaupa Avstrija Italiji. Ti odnošaji so nastali, ker je šel laški kralj v Petrograd. Avstrijski listi bi morali vedeti, da dokler cesar Franc Josip

kralju ne bo mogoče na Dunaj. Na Dunaju so se jezili, ker laški kralj ni prišel na dunajski dvor, v Italiji so se pa veselili nad to jezo v dunajskih krogih.

Proti tem izvajanjem je zašumelo v avstrijskih oficijozih in v svojem oficijoznem tonu so povedali vladni listi prav to, kar mi vedno poudarjamo, da je Avstrija tesno zvezana v velikem prijateljstvu z Italijo, da Avstrija vedno izkazuje Italiji največje prijateljstvo in da so taka poročila v listih le izmišljotine, ki imajo namen privesti obe državi do mejsebojnega nesporazumljenja. — Hvala Bogu, da smo slišali enkrat resnično trditev tudi tam, kjer je nismo pričakovali. Sedaj mora biti pač jasno vsakomur, da se godi primorskim Slovanom tako, da niso deležni nikakih pravic, edino le vsled — prevelikega prijateljstva Avstrije do Italije. Da bi vsaj enkrat prenehalo to prijateljstvo in da bi se vladalo tako, kakor zahteva ljudstvo in — državna korist!

Zakonski načrt gledé terminske kupčije z žitom.

Odsek gospodske zbornice, ki je bil voljen za posvetovanje o zakonu zastran odprave terminske kupčije, je imel v soboto sejo in je sklenil nasvetovati, naj ostane gospodska zbornica pri prvotnem svojem sklepu.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Bivši laški minster za zunanje posle Cappelli, ki je sedaj predsednik kmetijske družbe, je rekel, da bo Italija, ako jej Avstrija dne 31. dec. 1902 odpove sedanjo trgovinsko pogodbo, zahtevala od Avstrije sledeče: povišanje carine od vsakega konja od 40 lir na 100 lir in carino na avstro-ogerski les. Sedanja vinska klavzula, je rekel Cappelli, daje Italiji vsako leto 9 milijonov lir dobička. V Italijo pride vsako leto 40.000 konj in od teh jih je samo iz Avstro-Ogerske 37 tisoč.

Nemški državni zbor.

V nemškem državnem zboru so začele postajati razmere slične onim v našem državnem zboru na Dunaju. — Obstrukcija bode uganjala, kakor se vidi, tudi v nemškem državnem zboru svoje burke. Nemška vlada je pridobila za se konservativce in agrarce s tem, da je vzprejela povišanje uvozne carine na ječmen in kmetijske stroje za graščake in veleposestnike. S pomočjo konservativcev, agrarcev in drugih vladnih strank pa hoče, četudi z nasiljem udušiti obstrukcijo, s katero menijo socialni demokrati, če ne popolnoma preprečiti, pa vsaj za mnogo časa zavleči vzprejem novih carinskih tarifov, ki bi bili po njih mnenju na veliko kvar delavcem in sploh onim, ki si morajo vsakdanji živje kupovati. Ti novi carinski tarifi, katere predlaga vlada, sestojé iz 938 točk. Ako bi torej državni zbor o vsaki teh točk hotel posebe razpravljati, dana bi bila socialnim demokratom prilika, da bi z dolгими govori in z drugimi obstrukcijskimi sredstvi zavlekli konec debate na Bog vé koliko časa. Ker se pa nemški vladi mudi, da bi bili ti novi carinski tarifi vzprejeti prej ko prej, hotela je obstrukcijo udušiti z nasiljem. Proti vsem določilom opravnih zakonov dogovorila se je vlada z večino, da se gledé novih carinskih tarifov opusti podrobna razprava ter da se bo o vseh 938 točkah hkratu glasovalo. To se je imelo zgoditi v petek; ali socialni demokrati so začeli v državnem zboru tako razsajati in razbijati ter okolo sebe mahati, da je moral predsednik sejo zaključiti.

Gledé znižanja vojaških stroškov v Italiji.

Socialisti v Italiji so izdali poseben načrt, po katerem naj bi se znižali stroški za italijansko vojaštvo, ne da bi se zmanjšala vojna moč Italije. Ta načrt predlože v kratkem italijanski zbornici. Potem načrtu bi se namreč znižalo število vojakov, ki so v stalni službi, ter povišalo število rezervistov. Vsled tega bi se moralo toraj skrajšati v Italiji število vojnih korov, divizij, brigad in pešpolkov. Stroški bi se po taki uredbi vojske znižali na 45 milijonov lir.

Prestonasledništvo na Ruskem.

Ker je prestolaslednik veliki knez Mihael jetičen, a car po zdravniških izjavah ne dobi potomca, pride v poštev le še veliki knez Vladimir, ki pa je že tako star, da skoraj gotovo ne preživi carja. Zato se zadnji čas mnogo razpravlja o prestolasledništvu ter se določa Vladimir sin, veliki knez Ciril za prestolaslednika.

Notranja politika v Rusiji.

Zadnjič so poročali listi, da prav za gotovo odstopi predsednik sv. sinode Pobjedoroscev, ker so proti njemu vsi liberalni in prekucniški elementje v Rusiji. Zdaj pa se ta vest prekljuje in Pobjedoroscev ostane. Ž njim je namreč večina uplinskih velikih knezov in drugih ruskih odličnjakov, ki so odločno nasprotni vsakemu preobratu, ki bi bil ne-

varen obstanku države. Mestó Pobjedorosceva pa utegne iti finančni minister, Nemec Witte, zaščitnik modernega prevrata v Rusiji. Nedavno je bil pri carju v Livadiji ministerski svet, na katerem so se stvari nepovoljno vršile za Witteja. Ako on pade, bode slaba predla onim elementom v Rusiji, ki delajo na prevrat v smislu zapadne lažikulture.

Črnogorski knez in nadškof Milinović.

Po raznih listih posneli smo tudi mi vest, da je nastalo med črno-gorskim knezom in nadškofom Milinović-em hudo nasprotje. Taka vest pa se zdaj v Črnogori uradno prekljuje.

Francoški državni svet

je razsodil, da so vsi škofje, ki so podpisali znano peticijo v zadevi kongregacij, krivi uradne zlorabe.

Kulturni boj v Franciji.

Od 61 moških kongregacij, ki so prosile avtorizacijo, jih dobi po vladnem mnenju dovoljen odgovor le šest. Prošenj za avtorizacijo ženskih kongregacij je 515.

Atentat na ruskega poslanika Nelidova v Rimu.

List „Italia“ poroča, da je pred nekaterimi dnevi po dovršeni službi božji v ruski cerkvi v Rimu stopila pred ruskega poslanika Nelidova neka ženska ter ga hotela udariti Napadalka se je že v cerkvi ves čas čudno obnašala in motila službo božjo. Pravijo, da je neka ruska študentka.

[Macedonski ustanek.]

O dogodkih v Macedoniji prihajajo čedalje resnejša poročila. V deželi je vse v največji razburjenosti. Prebivalstvo beži v velikih masah čez mejo na bolgarska tla; danes je že nad pol milijona macedonskih ubežnikov v Bolgariji. Kdor se ne more udeležiti ustanka, beži, in to so ženske. Starčki in otroci. Minuli teden je bilo burno bolgarsko sobranje, v katerem se je razpravljalo vprašanje „macedonske emigracije“. Minister dr. Danev je poudarjal pomen tega naseljevanja za Bolgarijo v kateri utegne vsled tega priti do gospodarske in politične krize. Med prebivalstvom vlada največje sočutje za nesrečne begune, katerim so Turki požgali vasi in poropali vse. Ljudje darujejo denar in obleko, da obvarujejo nesrečnike pred posledicami zime in lakote. A teh nesrečnikov pribeži vsak dan od 300—500 na Bolgarsko. Razmere, ki silijo to nesrečno ljudstvo v beg, so nepopisne.

Domače in razne novice.

P. n. gospodom naročnikom.

— Bližamo se koncu leta, kajti nastopili smo z današnjo številko vže zadnji mesec. Zato uljudno prosimo, da vsakdo, ki ni še poravnal naročnine za tek. leto in morda še za prejšnja leta, to gotovo čim prej stori. Ob enem prosimo tudi svoje prijatelje in somišljenike, naj nam izvolé pridobiti še novih naročnikov.

Imenovanje. — Kancelijski oficijal pri tukajšnjem c. kr. okrožnem sodišču g. France Čibej je imenovan pisarniškim višjim predstojnikom v IX. činovnem razredu isto tam. Častitamo!

Za „Šolski Dom“ prejelo upravnitvo. Veleč. g. Ivan Kurinčič, župnik v Medani K 20 (ravno toliko za „Alojzijevišče“); „zamorec“ pri veleč. g. Ivanu Kurinčiču, župniku v Medani požrl K 6; na ženitnini g. Andreja Žizmonda na Vogerskem zložili svatje K 4 (ravno toliko za „Alojzijevišče“).

Predsedništvu je plačal v spomin profesorja Andreja Marušiča ravnatelj c. kr. pripravljalnica na državni gimnaziji v Gorici Francižek Ks. Orešec 3 K. Srčna hvala!

Za spomenik naše pokojne cesarice Elizabete. — V Trstu napravijo naši pok. cesarici spomenik. V ta namen se pobirajo doneski po naši deželi in drugod. V Gorici pa se je sestavil v ta namen odbor, v katerem se nahajajo najodličnejše dame goriške aristokracije. Dne 8. t. m. priredi ta odbor v to svrhu v Dreherjevi dvorani velik koncert z jako zanimivim programom. Sodelovale bodo poleg vojaške godbe ces. kr. pešpolka, pri tem koncertu s svojim petjem tudi učiteljice, ki so člani društva katol. učiteljic katere podučuje v petju gospodična Bagnalasta. Vstopnina h koncertu znaša 1 K. Sedeži prve vrste stanejo 1 K. sedeži druge vrste pa 60 vin.

Semenj sv. Andreja. — Na vse zgodaj bilo je nebo nekoliko krmizljavo, proti 10. uri pa se je zjasnilo in postal je krasen dan. Ljudstva je prišlo na semenj prilično dosti, na vsak način pa število obiskovalcev tega semnja pojenjava od leta do leta. Lepi in prostorni trg Travnik je bil jako dobro obložen s štan-

ti in tudi po tleh je bilo razloženega blaga, potrebnega in nepotrebnega. Komedije na navadnih prostorih je bilo letos izvanredno polno in gledalcev se je kar trlo, rekel bi, da skoraj več nego okolo prodajalcev raznega blaga. To pa zaradi tega, ker za prodajati zijala ni potreba denarja. Tudi na živinskem trgu ni bilo letos s kupčijo posebne živahnosti. Sploh bila je kupčija večraj nekako mrtva. Le gostilne in krčme so bile dobro obiskovane. Kar kaže, da je naše ljudstvo še premalo vneto za boj proti alkoholizmu.

Volitve za zavarovalnico za slučaj nezgod v Trstu se bodo vršile v kratkem. Slovenci naj ob pravem času primerno skrbje za častno udeležbo pri volitvi.

Goriški Lahi prirede meseca januarja prihodnjega leta politično romanje v Rim. Vlak bo šel iz Gorice dne 7. januar.

„Sočin“ afarist je priporočal v št. 106. svojega lista Lebherzove užigalice s temi-le besedami: Tam po leti smo omenili, da bi bilo pametno, ako bi naši trgovci in tobakarnarji prodajali Lebherzove užigalice povsod tam, kjer narodnih ne morejo... zopet moramo ponoviti ta poziv na naše občinstvo tako: „Kdor nočeš ali ne moreš in kedar ne moreš prodajati užigalic družbe sv. C. in M., prodajaj Lebherzove.“

S tem pozivom je dajala „Soča“ slovenskim prodajalcem užigalic grdo potuho. Iznašla je namreč med slovenskimi trgovci in tobakarnarji tudi take, ki ali ne morejo ali ne marajo prodajati zraven drugih užigalic tudi užigalic družbe sv. C. in M., ter jim svetovala, naj kupujejo Lebherzove užigalice.

Ta poziv je bil tudi očitno rovanje proti interesom naše družbe sv. Cirila in Metoda.

Tako rovanje proti našemu potrebnemu šolskemu društvu smo imenovali narodno izdajstvo, ki izvira iz gole dobičkarije, kajti Lebherzova tovarna plačuje „Soči“ in „Primorcu“ oglase in priporočila.

Zdaj pa čujte odgovor „Soča“!

V sobotni številki piše: „Gorica“ zopet laže, da „Soča“ ruje proti užigalicam družbe sv. C. in M. ter daje potuho raznim trgovcem. Na to ne odgovarjamo niti besede. Iz gori navedenih besedij „Soča“ št. 106 razvidijo razsodni čitatelji sami, kdo laže.

Dalje odgovarja „Soča“: „Gorica“ poleg prve laži dostavlja pa še vzrok, zakaj „Soča“ priporoča Lebherzove užigalice, namreč zato, ker L. plačuje „Soči“ oglase L. ni nikdar reflektoval na „Sočino“ priporočilo, nikdar za to prosil, kar smo storili, se je zgodilo iz neše proste volje. Nam je do tega, da bi dobilo delo doma kolikor le mogoče naših okoličanov, ki bi ostali doma in ne iskali kruha ter se tako zgubljali po svetu.

Sedaj še le vidimo, kako blaga duša je priporočevalec Lebherzove tovarne!

Lebherz ni nikdar reflektoval na „Sočino“ priporočilo! In vendar ga „Soča“ priporoča celo v uradniškem delu ter prinaša že celo leto oglase — seveda brezplačne! — le da bi dobilo delo doma kolikor mogoče domačinov!

Ta skrb za domače delavce je jako hvalevredna in škoda je, da jo včasih pri „Soči“ pogrešamo.

Tudi v podgorski papirnici je med delavci mnogo domačinov; v zadnjem času jih je papirnica mnogo odpustila, ker je bila kupčija s papirjem slaba. Zakaj ni „Soča“ te papirnice priporočala ter tako pomagala našim okoličanom do dela? Vendar ne radi tega, ker ni papirnica plačala „Soči“ nobenih oglasov. Pri zadnji stavki v Mirnu je znani tovarnar nadomestil domače delavce z italijanskimi. „Soča“, ki je sicer prinašala vse podrobnosti o tej stavki, ni o tej stvari nič pisala.

„Soča“ je delala reklamo za Lebherzovo tovarno že tedaj, ko je bil David Schwarz poslovodja.

„Soča“ je namreč priporočala Lebherzove užigalice že meseca februarja, a ta poslovodja, ki je bil surov z delavci, ki je postopal z njimi grdo ter jih izkoriščal in oškodoval, je bil odpuščen še le meseca avgusta! Toda zadosti! Saj menda pozna že vsakdo naše Wolfe!

Politični obhod bohinske železnice. — Politični obhod bohinske železnice med Podbrdom in Gorico se bode vršil od 15. do 22. decembra 1902 in od 7. do 20. januarja 1903. Dotična komisija, kateri bode predsedoval namestništveni svetovalec g. Alojzij Fabijani, se snide dne 15. decembra 1902 v Podbrdu.

Un pericolo. — Pod tem naslovom je priobčil zadnji „Corriere“ vest, da je dornberška občina kupila blizu goriškega južnega kolodvora neki prostor, na katerem namerava napraviti izvozni trg za sadje. „Corriere“ pravi, da tako namero kot nevarnost za goriško

mesto ter namiguje goriškemu magistratu, naj bi to nakano dornberške občine zaprečil. Nam ni sicer znano, koliko resnice je na tej vesti. Ako je pa resnična, potem bi mi dornberški občini na tako važnem koraku le čestitali. „Corriere“ se pri tej priliki po svoje zaganja v naše Dornberžane, očitajoč jim nehvaležnost, češ, da hočejo s takim konkurenčnim podjetjem plačati Goričanom vse one dobrote, katere jim je do zdaj nudilo goriško mesto. Kdo bi se ne smejal takemu neumnemu blebetanju, ko je vendar vsakdo prepričan, da je ravno nasprotno res.

Pekovska zadruga. — Tukajšnji peki nameravajo ustanoviti svojo zadrugo in so v ta namen že predložili pravila dotični oblasti v potrjenje.

Tatvina. — Izvoščeku Ludoviku Kumarju, stanujočemu v ulici Coronini št. 2, je bila ukradena iz hleva suknja, v kateri je imel 4 K 20 v. Vzel mu je baje vse to neki P. P., katerega so zaradi tega tudi že preslišali.

Utopljenca našli. — Včeraj zjutraj so našli v Soči blizu železniškega mosta utopljenega 75 let starega cigana Miho Mayerja iz Anhovega. Njegovega nečaka pa so zaprli ker leti nanj sum, kakor da bi mu bilo kaj znano o smrti utopljenca.

Otroka ustrelila. — V Kostanjevici je v četrtek dopoldne 18-letna hči lovskega čuvala Neža Skavič po neprevidnosti v sence ustrelila šestletno hčerko občinskega sluga Kalina. Deklica je v malih trenutkih umrla.

Pretep med redarji. — V soboto je spremljalo več tržaških redarjev odgnance do Kormina, kjer so bili izročeni italijanskim redarjem, da jih odvedó v Italijo, od koder so prišli. Ko so se tržaški redarji vračali domov, nastal je med redarjema Vidmarjem in Nežičem hud prepir, kateremu je sledil pretep. Ker ni mogel poveljnik Starz umiriti prepirajočih, ukazal jim je na postaji v Zagraju, naj izstopijo iz železniškega voza. Izstopili so tu redarji Vidmar, Nežič, Nabergoj, ki so se pa še nadalje pretepali. Poveljniku Starzu posrečilo se je le s pomočjo drugih, da je razorožil Nežiča in Vidmarja ter jih postavil v čakalnico na kolodvoru. Poklicana je bila na pomoč tudi žandarmerija iz Gradišča. Nežič je bil ranjen s sabljo na jednom prstu.

Prodaja margarina za maslo. — Svoječasno smo opozorili svoje čitatelje, da morajo držati v prodajalnicah margarin v posebnih posodah, na katerih mora biti na poseben način označeno, da se v njih nahaja margarin. Ob enem smo povedali tudi, da se mora prodan margarin zavijati v poseben papir, na katerem mora biti istotako na poseben način označeno, da je vanj zavit margarin, to je umetno izdelano maslo. Kakor se čuje, se pa dosti šlacnarjev teh predpisov ne drži, in ni torej izključeno, da ne bi prodajali umetno narejenega masla za naravno maslo. Zaradi tega bi pa morale poklicane oblasti prodajalnice nekoliko bolj strogo nadzorovati nego se to v resnici godi.

Lahi in vlada. — Vodstvo tržaškega političnega društva „Patria“ je poslalo tržaškim poslancem spomenico, v kateri zahteva, da morajo na vsak način glasovati proti vladnim predlogom o vojaških novicah in civilni listi. Mi smo radovedni, ali se bodo laški poslanci, katerim sedanja vlada deli toliko in vsakršnih milosti na našo škodo, odzvali temu pozivu. Radovedni smo pa tudi, kako bo dr. Körber postopal nasproti Italijanom, ako bodo glasovali proti zgoraj omenjenim točkam.

Občinske volitve v Veprincu v Istri. — V petek in soboto so se vršile v Veprincu občinske volitve, pri katerih so v drugem in tretjem volilnem razredu zmagali hrvatski renegatje in podkupljenci, v prvem razredu pa kandidatje hrvatske rodoljubne stranke. V občini Veprinac je prebivalstvo izključno hrvatsko in je torej res čudno, da morejo imeti Italijani še vedno toliko podreptnikov v čisto hrvatski občini.

Štiri krone. — Štiri krone mora imeti toraj v Trstu v žepu vsak težak, ki se nahaja slučajno brez dela in hodi po mestu z namenom, da si delo poišče. Ako ga zasači policija in ne najde pri njem toliko denarja, ga lahko aretira, spremi na policijski urad in potem odgona lahko odstrani iz mesta. Tako je odredila tržaška policijska oblast, ako smemo verjeti tržaškemu „Piccolu“. Mi pa mislimo, da ne bo ravno tako, kakor piše „Piccolo“, in da se mora to „Piccolovo“ vest vzeti „cum grano salis“. „Piccolo“ se najbrže boji za svoje regnicole, katerih se vse polno plazi po tržaškem mestu pod pretevo, da iščejo dela, dočim smatrajo ti

ljude za delo tudi to, ako si morejo prisvojiti kaj tujega blaga na prav lahek način. Take laške golazni je v Trstu od dne do dne vedno več in je popolnoma umestno, da se naša policija nekoliko gane, ter da izčisti tržaški zrak, katerega ta laška megla vedno bolj in bolj okužuje.

Staroslovenska akademija. — V škofijski palači na otoku Krku se je vršilo dne 18. t. m. zborovanje, sklicano po škofu dr. Mahnič, na katerem je bilo sklenjeno, da se ustanovi tam staroslovenska akademija. Tega zborovanja se je udeležilo mnogo njih iz Čresa, Lošinja in Raba. Škof dr. Mahnič je poudarjal v svojem govoru, da nam je sveta dolžnost hraniti in negovati glagolico kakor dedščino naših očetov in kakor liturgični jezik. Vsakdo si mora prizadevati, ne le da se glagolica otme pozabnosti, marveč da se na novo poživlji. Toda je tudi želja papeževa, ker je glagolica most za združenje vztočne cerkve z zapadno. Akademija da bo imela nalogo, da zbere vse spomenike staroslovenskega jezika, da se zasnuje glagolska tiskarna, da se izdajo posebne glagolske knjige in da se bo gojilo glagolsko cerkveno petje. Ko nas starih ne bo, zaključil je škof, potem si boste vi mladi morali prizadevati s podvojenimi močmi, da boste čuvali to našo svetinjo. Izvoljeni so bili v odbor kanonik in generalni vikar dr. Fran Volarič podpredsednikom; dr. Mate Vitezić, M. Zamlic, dr. Stanko Dujmović, dr. Josip Weiss, dalje kanonik Oršič in Kvirin Klement Eonifačić. Za akademijo je že zbranih 4000 K. Večji del te svote daroval je škof Josip Juraj Strossmayer.

Emanuel Ondříček postane profesor na češkem deželnem glasbenem zavodu.

Cesarjev dar. — Pred kratkim je dobil naš cesar od italijanskega kralja v dar dva divja kozla. Te dni pa je poslal naš cesar v dar italijanski kraljici Heleni dva krasna Lipicanska bela konja.

Znani češki umetnik na goslih Kubelik je, kakor se poroča iz Draždanj, obolel.

Vožnja med Trstom in Bened- kaml je Lloyd ob sredah opustil.

Dunajski krščansko-socialni ob- činski zastop in delavstvo. — V proračunu za leto 1903 določeno je za zavarovanje za slučaj bolezni in nezgod mestnih delavcev 118.680 kron, za zidanje dveh delavskih hiš 120.000 kron, za nove ljudske kopeli 214.000 kron, za novo ubožnico 4.000.000 kron, za novo sirotišnico 280.000 kron in za nove šole 2.606.430 kron. Skupno toraj za delavce in nove javne dobrodelne zavode malenkostna svotica 7.339.110 kron. Tako krščanski, kaj pa naš liberalni magistrat.

Tatovi mej vojaštvom v Gradcu. — V skladišču vojaške obleke v Gradcu so prišli na sled večjim nerednostim. Več podčastnikov, ki so imeli službo v skladišču, je izvrševalo pravicno trgovino z vojaškimi oblekami. Več graških stari-narjev in trgovcev je kompromitiranih. V zadevo je poseglo tudi državno pravd-nišтво.

Prizor v celjski nemški kavarni. — Čas: Pozno zvečer. Situacija: V kotu sedita dva gospoda, pijeta pivo in se pogovarjata v hrvaškem jeziku. Pod mizo leži velik pes „Newfundlandec“. Natakarcica drema v svojem kotu. Sicer je kavarna prazna. Z ulice vstopijo štirje drugi gospodje in začnejo igrati biljard. Tako torej, jutri odhajaš? „Da!“ Biljardisti se spogledajo in začnejo divje fiksirati gospoda v kotu. (Odslej v nemškem jeziku). „Plačajta, kar sta dolžna, in spravita se vun. Pojdita v „Narodni dom“, tu ne rabimo „bindišarjev!“ „Kdo pa ste vi, da nam tu zapovedujete? Ne-olikanec, neotesanec!“ „Prekličite te be-sede!“ Biljardisti s keji v rokah „štur-majo“ mizico v kotu. Gospoda v kotu „mirno stojita in stiskata pesti.“ „Prekličite svoje besede!“ „Ne! Ponavljam, da ste največji neotesanec, kar sem jih še videl na svetu!“ Sulice se dvignejo, zdaj pa zdaj bo polom. Kar zarenči nekaj pod mizo in mogočno zadoni po kavarni: Hov, hov, hov, — Končna situacija: Gos-poda Hrvata v kotu veselo trkata s ča-šama, pes zadovoljno maha z repom, na-takarica se prestrašena tišči v kot. Na tleh pod biljardom leži zelen klobuk, par površnikov, in germanskih junakov ni več! — „Wir Deutsch fürchten nur Gott.“ „Slov.“

Nove slovenske razglednice. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je zopet izdala jako krasne slovenske razglednice, predstavljajoče Slovenko z vihrajočo na-rodno zastavo v jedni roki ter z la-vorjevimi vencem v drugi. Razglednice so jako ukusno in zelo lepo izvršene. Ker se tudi lahko vtisne razgled in po-

primerne ter jih vsem Slovincem toplo priporočamo.

Prepir med dijaki. — Dne 29. nov. je bil na dunajskem vseučilišču krvav pretep med dijaki. Nemškonalionalni dijaki so napadli katoliške dijake. Pri izhodu je bila taka gnječa, da je nekaj dijakov postalo nezavestnih in so jih morali od-nesti. Steklena vrata so razbita in tudi držaji ob stopnicah so poškodovani. Rektor je miril brezuspešno.

Pleve ali Plehve? — Eden izmed sedanjih ministrov na Ruskem se zove Pleve. Tako se piše sam in tako pišejo njegovo ime tudi vsi ruski listi. Nemci pišejo njegovo ime Plehve, ker bi radi dali vsakemu, še tako slovanskemu imenu nemško lice. V zadnjem času smo opazili, da tudi „Slov. Narod“ piše po nemško-židovskem uzorcu „Plehve“. Kdo izmed čitateljev ne ve, kaj so pleve (Streu)? Slovenska beseda „pleva“ in ruska „plevá“ imata enak pomen. Kakor slovenske be-sede „pleve“ ne pišemo s „h“, prav tako ne smemo v isto rusko besedo utikati nepotrebni „h“.

Mažarska prepoved. — Ogorski Slovenci so si hoteli ustanoviti v Petanecu bralno društvo, a jim je to prepovedala mažarska nestrpnost. Torej tudi citati je Slovincem prepovedano. Lepo skrbi zares ogorska vlada za svoje podanike. Se pač pozna, da so Mažari krvni bratje Turkov, in bi torej tudi čudež bil, če bi drugače ravnali.

Zlatega denarja po 10 in 20 kron nakovanega je dozaj za 235 milijonov kron; v prometu pa se ga nahaja le za 129 milijonov kron.

Ogenj v dunajski tobačni tovarni. — V tobačni tovarni na Rennwegu je v sredo ob 8. uri nastal ogenj. Celo noč so delovala vsa dunajska gasilna društva.

Izseljevanje Hrvatov v Ameriko. — V mesecu septembru se je izselilo iz Hrvatske v Ameriko 1202 osebi. To je pač jako žalostno.

Tatovi v železniškem vlaku. — V soboto so se blizu Napolja utihotapili tatovi v železniški voz, v katerem se je nahajala prtljaga. Med vožnjo so vrgli iz voza več zabojev. Ko je pa začel vlak polagoma teči, poskakali so z voza. Po-kradeno blago se ceni na več tisoč lir.

60.000 kron pravnih stroškov bo moral plačati, kdor zgubi sedanjo pravdo v Wolf-Schalkovi zadevi.

Darilo Kruppove soproge de- lavecem. — Poleg drugih velikih daril je Kruppova soproga darovala delavskim blagajnam tri milijone mark.

Izvoz vina iz Italije je iznašal l. 1900 nič manj nego 1.283.493 hektol. Za to vino je prejela Italija 37.028.890 lir denarja. Od tega vina se je uvozilo v našo državo 547.785 hktl. Uvoz ital. vina v naše kraje znašal je l. 1890 samo 17.608 hktl., in je zrastel l. 1897 na ogromno množino 1.301.371 hktl., potem pa je začel zopet padati.

Hotel je umoriti bolgarskega kneza Ferdinanda. — V soboto so are-tirali v parku evksinogradskem nekega dvajsetletnega mladeniča, ki je baje anar-hist. Pravijo, da je hotel umoriti kneza Ferdinanda.

Nesreča na lovu. — Te dni se je nahajal na lovu veliki knez ruski Vladimir z dvornim ključarjem Narisch-kinom. Velikemu knezu se je po nesreči sprožila puška in je Nareschkin močno ranil na obrazu.

Moskovski čudež. — Pod tem naslovom prijavlja „Slovenski Narod“ od sobote to-le dogodbo: Zdi se, kakor bi to bila basen, in je vendar gola istina. Neki trgovec v Moskvi je imel udovi po svojem zadružniku izplačati 2500 rubljev. Ali trgovec se je ustavljal ter trdil, da je ta znesek izplačal že pokojniku. Udova pa mu ni verovala in trdila, da ni ni-česar plačal. V tem je trgovec vzel v roko gorečo svečo, postavil se je pred podobo Matere božje, ter vzdignil desnico k slovesni prisegi. Jedva pa je izrekel: „Prisegam Bogu Vaevedočemu, Mariji, njegovi materi, in vsem svetnikom“ — ga je v tem hipu zadela kap; desna roka mu je takorekoč olesnela. Zdaj leži na postelji nevarno bolan, a roko vedno vzdiguje gor; ne morejo mu je vpogniti. Velika množica ljudstva obdaja njegovo hišo in vse govori o božji kazni, ki je zadela krivoprisežnika.

Gobovi ljudje v Parizu. — V pariški bolnišnici „Charité“ se nahaja gobovih bolnikov; še večje število ljudi, ki imajo to grdo in mučno bolezen, se zdravi doma. Bolezen je napala tudi več dam in gospodov iz boljših rodbin, ki obiskujejo gledališča in veselice, da po-zabijo na svojo grozno bolezen.

Defraudacija na milijone v Pa- rizlu. — Svota, ki jo je poneveril v za-

ravnatelj, ne znaša le tri milijone, temuč devet milijonov frankov. V blagajni so našli samo 20.000 frankov.

Kolkto stanejo kraljevski obiski? — Vsak obisk kakega vladarja v sosedni državi res ni ogromno drag, ali povprečno stanejo kraljevski obiski prav neverjetno veliko denarja. To si je pač lahko misliti. Saj je moral angleški kralj Jurij IV. opu-stiti svoje potovanje v Berlin, ker se je zbal previsokih stroškov. Nekoliko pojma o dragem vladarskem potovanju zadobimo, ako čujemo, da je bivši perzijski šah leta 1878 v času svojega šestmesečnega bi-vanja v Evropi porabil nič manj nego 4.800.000 K. Njegov sin pa je za dni svo-jega obiska v Evropi porabil celo 9.600.000 K; jeden turški sultan pa je eno samo popoludne porabil v Parizu svotico od 2.400.000 K za razna nakupila. (Kako mu je bilo ime? kedar je živel? Radovedni stavec.) Lord Londale je porabil jedno celo premoženje, ko je bil pri njem v gostih nemški cesar Viljem; ko pa je ta bil na obisku pri kraljici Viktoriji, je potrosila v ta namen 42.390 K; obisk siamskega kralja, ki je trajal le dve uri, pa je stal 22.650 K. Njeni lastni obiski v inozemstvu pa so stali 120 milj. kron. Jeden indski vladar, ki je prišel na slavnost njenega kronarja, je porabil 6.000.000 K. Zadnji obisk ruskega carja v Franciji je stal 12.000.000 K. Mesto Rheims je žrtvalo stotisoče, ker je dalo pot, po kateri je stopal car, tlakovati — itd. itd. (Hm, hm! Kdo je pa videl vse to? komu so poka-zali račune? Stavec.)

102 leti ob krompirju in polenti. — V Vestinu v Italiji živi 102-letna kme-tica, ki še sedaj opravlja lažja poljska dela in hodi v gozd po drva. Od mladosti se živi samo s polento, krompirjem in sočivjem.

Dvanajst zlatih porok so obhajali v Novem Vinodolu na Hrvaškem dne 22. novembra. Istega dne leta 1852 je bilo v ondolni cerkvi poročenih 24 parov, od katerih je polovica doživela 50 let.

Mesto Quezaltenango, broječe 40.000 prebivalcev, na Guatemali, so morali prebivalci radi vulkaničnih izbru-hov zapustiti.

Velikansk požar. — Listi poro-čajo iz Montreala, da razsaja v Ratpor-taffe ob Lake of the woods velikansk požar, ki je že uničil 25 milijonov ku-bičnih metrov stavbinskega lesa, ladije-tesalnico, šest parnikov, dve jadernici in enajst hiš.

Najtežja ženska. — V New Yorku je umrla nedavno gospa D. Winslow v starosti 40 let. Pokoynica je bila 380 fun-tov težka; v premeru je merila 4 čevlje in šest palcev visoka. Naravno da so morali za njo napraviti posebno krsto. Ker je umrla v tretjem nadstropju, morali so krsto z vrvmi skozi okno poslati v sobo in na isti način pokojnico poslati tudi na ulico v mrtvaški voz.

Uboga šivilja dedič 30 milijonov frankov. — Mej pariškimi šiviljami vlada veliko razburjenje. Gospodična Lucija Boyce, ki je še pred par leti šivala za dnevno plačo 3½ franka, je podedovala premoženje nekega ameriškega mi-lionarja. Stvar je kratko ta le: Gospo-dična Lucija je pred leti na povelje svoje gospodarice nesla z neko Ameri-kanko, ki se je mudila v Parizu, naro-čeno obleko v hotel, kjer je stanovala Amerikanka s svojim možem milijonarjem in dvema hčerka. Tema dvema hčer-kama se je Lucija tako prikupila, da nista odjenjali prej, da jo je vzel milijonar za družabnico svojima otrokoma. Lucija je šla s to rodbino v Ameriko, kjer sta milijonarjevi hčerki umrli na neki nalezljivi bolezni. Tudi njihova mati jima je kmalu sledila. Stari milijonar je sedaj Lucijo adoptiral in tako je postala nek-danja uboga šivilja dedič 30 milijonov frankov.

Wilhelmov zeljšni sok je vže dolgo let priljubljen sok proti kašlju. Eno steklenico po K 250, poštni zavoj s 6 steklenicami za K 10 — pošilja franko na vse avstro-ogerske poštne postaje Franco Wilhelm, lekarnar, c. kr. dvorni zalagatelj v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko). V znak pristnosti je odtisnjen na vsa-kem zavitku grb trga Neunkirchen (devet cerkva). Prodaja se v vseh lekarnah. Kjer se ne dobi, se pa direktno dopošlje.

Narodno gospodarstvo.

Fosforno-kislo apno in krma.

O umnem krmljenju živine more biti samo tedaj govor, ako gospodar ne skrbi samo za to, da ima živina kaj jesti, marveč in temveč tudi za to, da je krma kaj vredna. Dosedaj se je v sploš-nem zelo malo pazilo na to, kako se v živini razvijajo kosti. Kosti sestojé v poglavitem iz fosforno-kislega apna, ka-tero se mora vedno nadomeščati, kakor hitro se porabi. Čim več ima krma fosforno-kislega apna, tem krepkejša, trše

Ako pa živina s hrano, katero jej pokladamo, dobiva malo fosforno-kislega apna, tedaj postaja mršava, slabi in po-lagoma tudi pogine na krhlosti v kostju. Tudi drugače hitreje oboli živina s slabim okostjem nego z močnim, in je mnogo živinskih bolezni sploh, katere je pri-pisati naravnost temu nedostatku.

Posebno breja živina, potem živina, ki daje mleko, in posebno mlada živina, ki je v rasti in razvitku, po-trebuje čim več fosforno-kislega apna v krmi. Najbolj je taka krma potrebna goveji živini pa konjem, ovcam svinjam in celo kuretni. Ne samo za raščo in rejo okostja, marveč tudi za raščo rogov je taka hrana od velike koristi in ne-obhodno potrebna. V 100 gramih klaj-nega apna (Futterkalk), katerega se dobi za nekaj vinarjev, je več kosti tvorečih tvarin nego v pet kilogramih najboljšega žita.

Vzreja mlade živine.

Pri živini, ki jo redimo za plemo, ne smemo pozabiti, da jo je treba pre-cej z mlada utrjevati, s čimer se jim da prilika, uriti in krepiti mlade ude. Če tudi je gibanje za teleta zelo važno, je vendar skoro bolj pametno, teleta pri-vezovati in jih ne pustiti, da bi v ograjah prosto skakala, deloma vsled tega, ker pri krmljenju močnejša vedno odrivajo slabejša, tako da dobivajo močnejše živali navadno preveč, slabejše pa premalo krme, deloma pa tudi zato, ker je za take ograje treba preveč prostora in torej pride predrago. Tudi taka teleta rada druga drugo ližejo in dobijo tako kepe dlake v se, vsled česar jih mnogo pogine. Slednjič je tudi za napajanje veliko bolj praktično, ako imamo teleta privezana

Privezano tele navajamo, kadar je staro 3—4 tedne, prav polagoma na prosto gibanje zunaj; ko se je pa ži-valica zunaj navadila, naj se pregibanje nadaljuje pri dobrem, pa tudi pri slabem vremenu. Pri tem imamo namen, da se živalski udje kolikor moč dobro razvijejo in da se sopila, kakor tudi koža na-vadijo na mrz in mokrino, vsled česar postane žival utrjena. Po leti naj se goni živina na pašo, le o poldanski najhujši vročini naj stoji v hlevu. Od začetka paše je treba mlado živino tudi čez noč postavljati v stajo, dokler ni zadosti močna, da bi prenesla brez škode nočni hlad.

Zelo dobro je, odločiti (pri skupnih pašnikih po soglasji večine pašnih opravičencev) teletom posebno pašo, zato so najbolj pripravna topla, solčna s kratko dobro travo poraščena rebra. Teleta, ki se še nikoli niso pasla, privadimo na ta način, da jih krmimo doma, kakor doslej, poleg tega pa spuščamo še na pašo. Po-lagoma se priučijo tele paši, vedno lažje pogreša suho krmo, zato pa pospravi toliko več sveže paše, in ko pride potem v planinsko pašo (vsaj je reja goveje živine ravno za planinske dežele na prvem mestu), je popolnoma v stanu iskati si dobre krme in ne zaostaja za drugimi živalimi, četudi razven paše ne dobi ničesa drugega.

Odstavljena teličica naj dobiva svoj oves in svoje otrobe (po koliko, to smo popisali v enem prejšnjih listov), še vedno naprej in šele proti koncu leta se te porcije polagoma zmanjšajo, tako da s preteklim prvim letom priboljšek preneha.

Poleg ovsa in otrobov ne smemo pri teletih, ki hodijo na pašo in še niso eno leto stara, noben dan pozabiti, da jim vržemo snopč sена v jasli.

Pri toplem suhem vremenu telice za to seno ne porajajo dosti, pri mo-krotnem, mrzlem vremenu pa ga z ve-likim veseljem pozdravljajo.

Ako tako prikladamo mladi živini vsak dan po nekoliko ovsa, se bomo prepričali, da živina veliko bolj bo-leha, posebno ne dobi pri tem načinu paše tako rada driske.

V drugem letu smemo telicam po zimi pokladati vže slabše seno, po leti pa jih naj preredit pašnik, kjer si morajo pa živali s telesnim naporom prislužiti vsakdanjega kruha.

Pri mladem junčku moramo po od-stavljenji nadaljevati kar se da enako-merno porcije ovsa in otrobov, ker mo-rajajo ostati mesnati; po leti jim, če le ko-ličkaj mogoče, preskrbimo pašo, kjer mo-rajajo živali mnogo hoditi in plezati v strmine, saj lahko vsak spozna, da je pri plemenskem juncu največje važnosti, da se mu udje po možnosti dobro raz-vijejo. Junec se v starosti 1—1½ leta po navadi najbolje proda in mora zato v tem času imeti postavno, lepo obliko.

Zelo važno je, da na paši ločimo mlado živino po spolu. V tem oziru so zelo umestne zadružne paše za mlade junce, kakor jih nahajamo po Štajarskem.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“.

Kavarna „Central“

Gorica — na Travniku — Gorica
se toplo priporoča častitim obiskovalcem
velikega trga sv. Andreja, ki je začel v
ponedeljek dne 1. decembra.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinarstva v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užgalice. — V zalogi se dobijo tudi testenine trdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta
vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov
ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih posod,
stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marjanje“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesa, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenji in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trdke

I. Zornik, — Gorica

Gospodska ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina
za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše
skladišče vsakovrstnega perila, srajc za
hrbolazce in kolesarje vsake velikosti,
jopice za telovadce, krasnih kravat v
vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov
(modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov,
blusen, spodnjih kril, divnih okras-
kov za obleke, svil za obleke in bluse,
vseh potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupova-
lišče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za
gospode), in modercev po vsakej meri in
zahtevi izvršujejo se točno.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,
sprejema hranilne vloge, katere ob-
restuje po 4½% polmesečno;
nevzdržene obresti pripisuje konec leta
h glavnici. Hraniti davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni
kredit po 6% in na vključbo po 5½%.

Sprejema člane z glavnimi deleži
po 200 K in z opravičnimi
deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložnice c. kr. poštne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštnih
stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek
tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Razpis službe.

Za sodnijski okraj Ko-
bariški s sedežem v Koba-
ridu se razpisuje služba
zdravnika z letno plačo
1600 kron. Za pojasnilo
glede drugih dohodkov se
lahko obrne na tukajšnega
zdravnika g. Fr. Votočka.
Prošnje za to službo je vlo-
žiti do 31. decembra 1902
pri županstvu v Kobaridu.
Službo bo nastopiti dne 1.
februarija 1903.

Županstvo v Kobaridu

dne 28. novembra 1902.

Loterijske številke.

29. novembra.

Trst 81 88 55 90 72
Linc 84 51 63 48 16

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in
druge vrste, namreč po ½ kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič &
Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega
mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanjše po 5 Kg. na vse kraje.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost
jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za po-
grebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga medu pitalnec in navadni po zelo
nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporočase p. n. občin-
stvu v Gorici in z dežele.
Prodaja kavino primeso,
sladkor, milo, slanino, riž,
maslo surovo in kuhano,
olje, moko iz Majdičevih
mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.



Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu.

„Narodna Tiskarna“

*** v Gorici, ulica Vetturini št. 9 ***

je preskrbljena z povsem novimi črkami,
okrasimi in finim papirjem, ter more pre-
vzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela
z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvr-
šitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih
cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in
druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima
knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovine
tolminske šole

TISKA: „GORICO“

ki izhaja dvakrat na teden
v dveh izdajah, ter stane
na leto 8 K, pol leta 4 K
četrt leta 2 K

TISKA: „PR. LIST“

ki izhaja vsak četrtek ter
stane na leto 4 K, pol leta
2 K, za manj premožne
celo leto 3 K

TISKA:

*** pobotnice
računske sklepe
*** lične tiskovine
za industrijo ***
*** trgovino
in obrt ***
*** posetnice
razne velikosti ***
*** in oblike
z zavitki ***
*** zaročnice
in poročnice ***
*** v elegantnih
skatljah ***
ter osmrtnice v
raznih oblikah
i. t. d.